Moventem
Onderzoek | Advisering | Procesbegeleiding

Rapportage
Duurzame Energie

Gemeente Staphorst

Moventem
Onderzoek | Advisering | Procesbegeleiding

Rapportage
Duurzame Energie

Gemeente Staphorst

Concept 1
Datum: 19-03-2021
Projectnummer: 20093

Auteurs:
Hannemarie Hardeman, Senior Onderzoeker
Danique Rietman, Onderzoeker
Roanne van de Wijgaart, Onderzoeker

Moventem BV
T 0575 84 3738
E info@moventem.nl
W www.moventem.nl

Moventem werkt conform de Gedragscode voor Onderzoek & Statistiek van de Nederlandse Marktonderzoek Associatie (MOA) en mag het Fair Data Keurmerk voeren, waarmee wordt aangetoond dat op verantwoorde wijze met data en persoonsgegevens wordt omgaan. Tevens is Moventem aangesloten bij de Europese Vereniging voor Marktonderzoek (ESOMAR) en wordt voldaan aan de Internationale Code voor Markt- en sociaalwetenschappelijk onderzoek. Dit rapport is met grote zorg samengesteld. Desondanks kan het voorkomen dat informatie fout en/of onvolledig is. Moventem is niet aansprakelijk voor enige directe of indirecte schade die zou kunnen ontstaan door het gebruik van de aangeboden informatie.

MOA
Center for Information Based Decision Making & Marketing Research

ESOMAR WORLD RESEARCH ESOMAR MEMBER

Inhoudsopgave

Management Samenvatting **Pagina 4**

1 Inleiding **Pagina 8**
1.1 Onderzoeksopzet Pagina 9

2 Resultaten **Pagina 10**
2.1 Klimaatverandering en Regionale Energiestrategie Pagina 11
2.2 Keuze energieopwekking Pagina 17
2.3 Mogelijke locaties Pagina 26
2.4 Lokaal eigendom Pagina 32
2.5 Inwonerparticipatie en communicatie Pagina 34

3 Bijlagen **Pagina 38**
Bijlage I Achtergrondvariabelen Pagina 39
Bijlage II Onderzoeksverantwoording Pagina 40
Bijlage III Aanvullende analyses Pagina 41

Moventem
Onderzoek | Advisering | Procesbegeleiding

Management Samenvatting

Klimaatverandering en Regionale Energiestrategie

- Aan de respondenten is gevraagd in hoeverre zij het eens zijn met de stelling "Klimaatverandering is een belangrijk probleem dat we ook in de gemeente Staphorst moeten aanpakken". Ruim de helft van de respondenten (56%) is het hier (helemaal) mee eens en 15% is het er (helemaal) mee oneens.

- 61% vindt de overgang van energie uit gas, olie en steenkool naar duurzame energie (zeer) belangrijk. 18% vindt deze overgang (zeer) onbelangrijk.

- Respondenten hebben aangegeven hoe belangrijk zij het vinden dat de gemeente Staphorst energie-neutraal wordt. Meer dan de helft (59%) vindt dit (zeer) belangrijk en 18% vindt dit (zeer) onbelangrijk.

- 64% is het (helemaal) eens met de stelling “Ik vind het belangrijk dat de gemeenten in West-Overijssel zich actief inzetten om lokaal meer duurzame energie op te wekken”. 20% is het hier (helemaal) mee oneens.

- Meer dan twee derde (69%) weet niet hoeveel duurzame elektriciteit de gemeente Staphorst in 2030 duurzaam moet opwekken volgens de afspraken van de RES. 31% weet dit wel.

- Aan de respondenten is gevraagd welk van de bovenstaande antwoorden het beste hun mening over de overgang naar duurzame energie weergeeft. Ruim de helft (56%) benoemt dat hun mening redelijk vast staat, maar deze nog wel toetst aan nieuwe informatie en perspectieven. 18% geeft aan dat hun mening in de toekomst mogelijk nog kan veranderen en 13% heeft al een vaststaande mening. 12% heeft nog geen duidelijke mening gevormd.

Keuze energieopwekking

- Respondenten hebben aangegeven welke situatie met betrekking tot de opwekking van duurzame energie zij het liefst hebben. 45% geeft de voorkeur aan een combinatie van zonne- en windenergie en 12% wil alleen zonne-energie. 10% wil alleen windenergie en nagenoeg een kwart (23%) wil niet dat duurzame energie wordt opgewekt met windmolens en/of zonnevelden.

- Aan de respondenten die de voorkeur geven aan alleen zonne-energie is gevraagd of zij zich bewust zijn van het feit dat de energierekening hierdoor waarschijnlijk duurder zal uitpakken. 48% van hen was zich hier niet bewust van en 40% wil dit alsnog liever dan meer windmolens. 32% was er wel van op de hoogte dat er hogere kosten voor inwoners zouden zijn en zij hebben dit dan ook liever dan meer windmolens.

- Aan de respondenten die de voorkeur geven aan een combinatie van wind- en zonne-energie is gevraagd of zij de bovenstaande manieren van energieopwekking op volgorde wilden zetten van hun voorkeur. De top 3 is: zonnepanelen op grote bedrijfsdaken, grote windmolens geclusterd en zonnevelden in combinatie met andere ruimtelijke opgaven.

- Aan de respondenten die de voorkeur geven aan alleen zonne-energie is gevraagd of zij de bovenstaande manieren van energieopwekking op volgorde wilden zetten van hun voorkeur. De top 3 is: zonnepanelen op grote bedrijfsdaken, zonnevelden in combinatie met natuurontwikkeling en zonnevelden in combinatie met waterberging.

- Respondenten die de voorkeur geven aan alleen zonne-energie of een combinatie van zonne- en windenergie hebben aangegeven wat zij belangrijk vinden als er gekeken wordt naar de ontwikkeling van zonnevelden op de grond. De meest gegeven antwoorden zijn: de inpassing van zonnevelden in het landschap (58%) en dat zonnevelden gecombineerd worden met natuurontwikkeling (55%).

- Nagenoeg de helft (48%) vindt de voorgestelde hoeveelheid energie prima. Ongeveer een kwart (24%) vindt dit te veel en 9% vindt dit te weinig. 19% heeft ‘Weet ik niet/ geen mening’ geantwoord.

- Respondenten hebben aangegeven hoe zij duurzame energie zouden realiseren. In de eerste kolom van de bovenstaande tabel staan de gemiddelde aantallen van hoe respondenten de duurzame opwek zouden realiseren. Respondenten zouden gemiddeld de meeste erfmolens plaatsen en het minst zonneparken van 20 ha. Dit levert echter voor erfmolens de minste totale opwek GWh op (2.0) en voor zonneparken à 20 ha de een na hoogste totale opwek GWh (16.4).

Mogelijke locaties

- Aan respondenten die de voorkeur geven aan alleen windenergie is gevraagd waar windturbines wat hun betreft het beste geplaatst kunnen worden. Zij noemen het vaakst: langs bestaande infrastructuren (66%), op of nabij industrieterreinen (49%) en in het circulaire energielandschap (45%).

- Ook is aan respondenten die de voorkeur geven aan alleen windenergie gevraagd waar windturbines wat hun betreft absoluut niet geplaatst kunnen worden. Hierbij worden bij mijn dorp of wijk (81%), op landbouwgronden (61%) en in open landschap (56%) het meest genoemd.

- Aan respondenten die de voorkeur geven aan alleen zonne-energie is gevraagd waar zonnevelden wat hun betreft het beste geplaatst kunnen worden. Zij noemen het vaakst: op of nabij industrieterreinen (83%), langs bestaande infrastructuren (76%) en in het circulaire energielandschap (27%).

- Ook is aan respondenten die de voorkeur geven aan alleen zonne-energie gevraagd waar zonnevelden wat hun betreft absoluut niet geplaatst kunnen worden. Hierbij worden in of nabij natuurgebieden (71%), bij mijn dorp of wijk (55%) en in open landschap (48%) het meest genoemd.

- De helft (51%) van de respondenten wil dat energieprojecten zoveel mogelijk bij elkaar gebouwd worden. 23% geeft de voorkeur aan het spreiden van energieprojecten en 16% weet het niet.

- Respondenten hebben aangegeven welke omgeving in het bovenstaande kaartje zij geschikt vinden voor duurzame energieprojecten. Kwadrant 4 en kwadrant 3 worden het vaakst geschikt gevonden (respectievelijk 31% en 26%). 23% vindt kwadrant 2 geschikt en 10% kwadrant 1. 21% vindt dat alle gebieden geschikt zijn en 11% vindt juist dat geen van de gebieden geschikt zijn voor de opwek van duurzame energie.

Lokaal eigendom

- 64% van de respondenten vindt het (zeer) belangrijk dat de gemeenschap eigenaar is (en dus zeggenschap heeft over) een windmolen- of zonnepark. 11% vindt dit (zeer) onbelangrijk en 19% staat hier neutraal tegenover.

- Stel dat respondenten de mogelijkheid krijgen om samen met andere inwoners en ondernemers mede-eigenaar te worden van zonnepanelen en/of windmolens in de gemeente dan staat 51% hier (heel) positief tegenover. 15% zou hier (heel) negatief tegenover staan.

Inwonerparticipatie en communicatie

- Als er een zonnepark of windmolen in de directe leefomgeving zou komen dan vinden respondenten het voornamelijk belangrijk dat er goed geluisterd wordt naar hen als inwoner (58%), dat er goede communicatie is (58%) en dat zij invloed hebben op waar de windmolen of het zonnepark precies komen (58%).

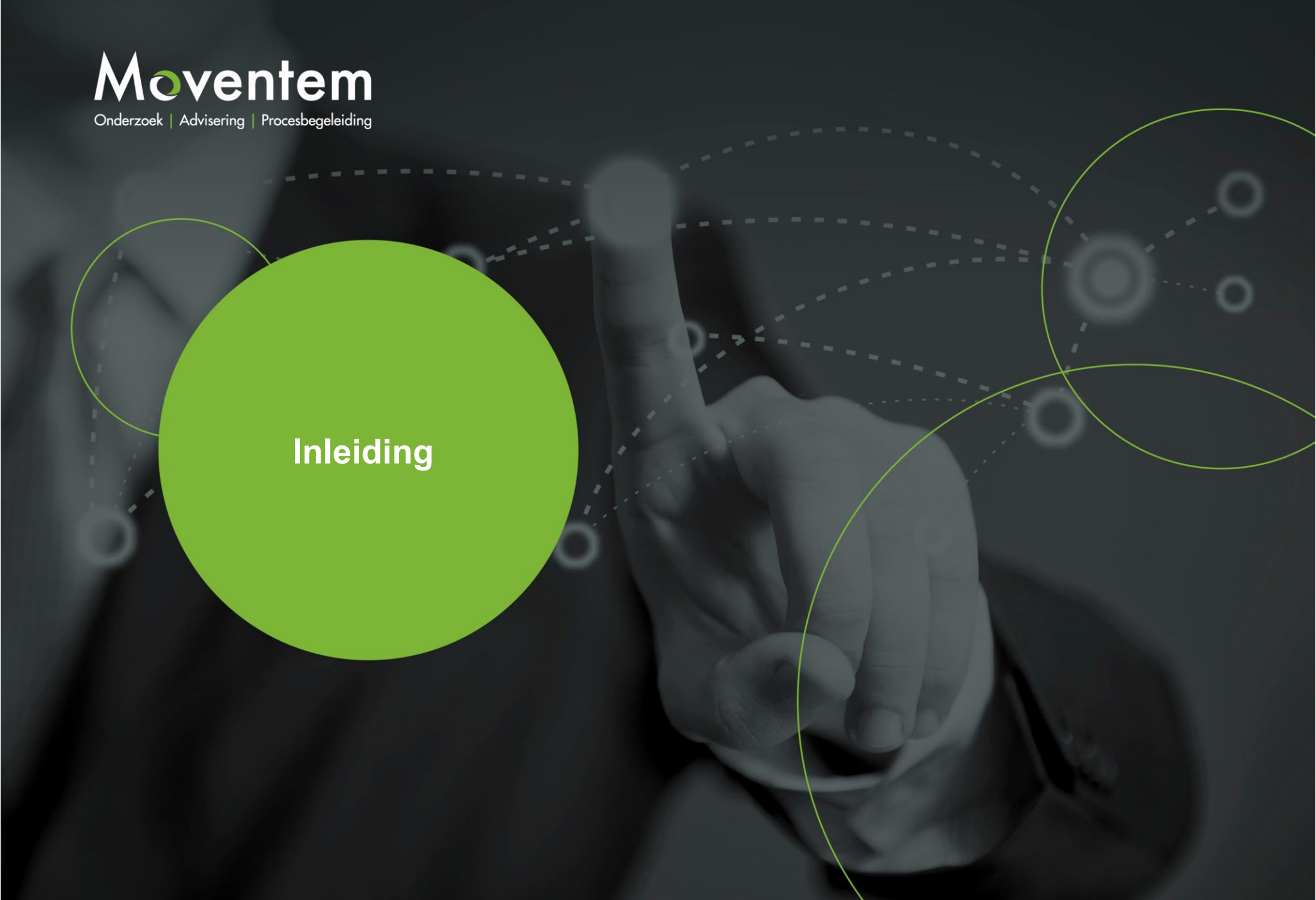
- Iets meer dan een derde van de respondenten (37%) voelt zich als inwoner door de gemeente Staphorst voldoende betrokken bij de overgang naar schone energie. 34% voelt zich niet voldoende betrokken en 29% heeft ‘Weet ik niet/ geen mening’ geantwoord.

- Respondenten hebben aangegeven op welke manier zij informatie willen krijgen over de ontwikkelingen in de (regionale) energietransitie. De meest genoemde antwoorden zijn: via de lokale krant (58%), via een nieuwsbrief per e-mail (47%) en via de website van de gemeente (35%).

- Tot slot is aan de respondenten gevraagd of zij zelf actief willen bijdragen aan de overgang naar schone energie. 32% wil niet actief betrokken worden en leest er wel over in de media. 22% wil later weer hun mening geven in een enquête en 14% wil actief meedenken en adviseren.

Moventem
Onderzoek | Advisering | Procesbegeleiding

Inleiding

1.1 Onderzoeksopzet

In opdracht van gemeente Staphorst heeft Moventem een onderzoek over Duurzame Energie in de gemeente uitgevoerd onder de inwoners van Staphorst van 16 jaar en ouder. In totaal hebben 3000 inwoners een uitnodiging per brief ontvangen om deel te nemen aan het onderzoek. Inwoners die geen brief hadden ontvangen, hebben de mogelijkheid om een code op te vragen om ook deel te kunnen nemen aan het onderzoek.

De inwoners hebben de mogelijkheid gehad om de vragenlijst in te vullen in tussen 14 januari en 14 maart 2021.

In totaal hebben 427 inwoners de vragenlijst volledig ingevuld. Een respons-rate van 14%.

Met het aantal respondenten (427) kunnen met een betrouwbaarheid van 95% en een foutmarge van 4,66% uitspraken worden gedaan over de populatie.

De resultaten van dit onderzoek worden in het voorliggende document beschreven middels diagrammen en tabellen.

Door routes in de vragenlijst en vragen waarbij meerdere antwoorden mogelijk zijn, kan het voorkomen dat het aantal respondenten en/of het aantal antwoorden niet overal gelijk is in deze rapportage. Om deze redenen wordt ter volledigheid bij de resultaten aangeven hoeveel respondenten (‘n’) de betreffende vraag hebben beantwoord. Door afrondingsverschillen telt niet alles op tot 100%. Bij sommige vragen konden respondenten meerdere antwoorden geven. Het totale percentage komt dan hoger dan 100% te liggen.

In bijlage 1 van deze rapportage staan de achtergrondgegevens van de respondenten weergegeven. Deze bijlage is aan het einde van deze rapportage te vinden.

In bijlage 2 van deze rapportage wordt nader ingegaan op de betrouwbaarheid, nauwkeurigheid en representativiteit van de resultaten. Deze bijlage is aan het einde van deze rapportage te vinden.

In bijlage 3 van deze rapportage staan de aanvullende analyses weergegeven. Daarbij zijn er een aantal vragen uitgesplitst op woonplaats.

Er is een aantal open vragen gesteld aan de respondenten. Alle open antwoorden worden getoond in ‘Bijlagenboek bij Rapportage Duurzame Energie’.

Moventem

Onderzoek | Advisering | Procesbegeleiding

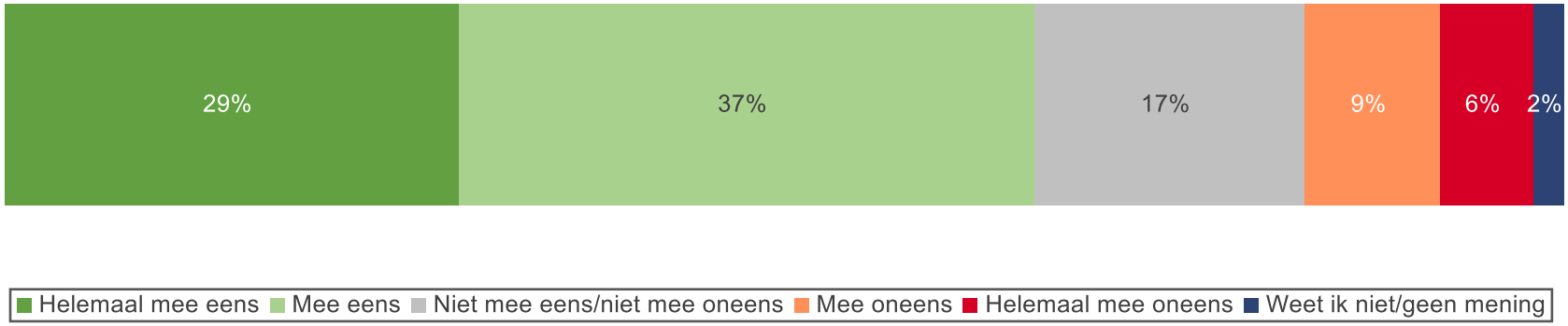
Resultaten

Klimaatverandering

We horen het steeds meer om ons heen: het klimaat is wereldwijd aan het veranderen. Maar wat is klimaatverandering nou precies? Het klimaat wordt gezien als het normale weer in een specifiek gebied. Zo is het in de Amazone altijd warm en regent het er bijna elke dag, terwijl het op Antarctica altijd vriest en er bijna nooit neerslag valt. Wanneer er een verandering is van de gemiddelde temperatuur en de hoeveelheid neerslag in een bepaald gebied, dan is er sprake van verandering van het normale weer. Dit is klimaatverandering. Wereldwijd lijkt het klimaat enorm te veranderen als gevolg van ons gebruik van fossiele brandstoffen. Deze klimaatverandering heeft grote ongewenste gevolgen. Daarom maakt Nederland afspraken om minder fossiele brandstoffen te gebruiken, zodat het klimaat minder verandert. We gaan daarom omschakelen op andere vormen van energie.

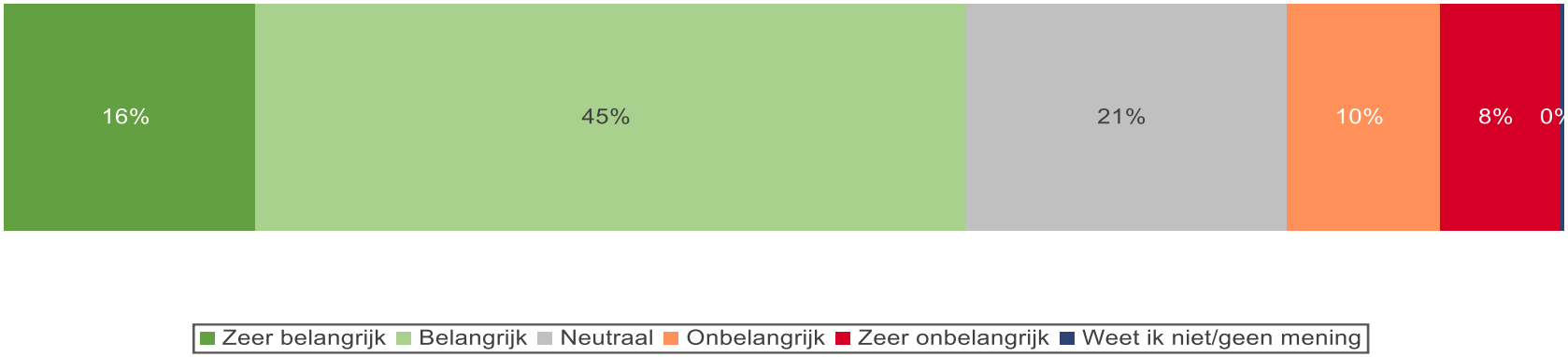
Bent u het eens of oneens met de volgende uitspraak? (n=427)

"Klimaatverandering is een belangrijk probleem dat we ook in de gemeente Staphorst moeten aanpakken."

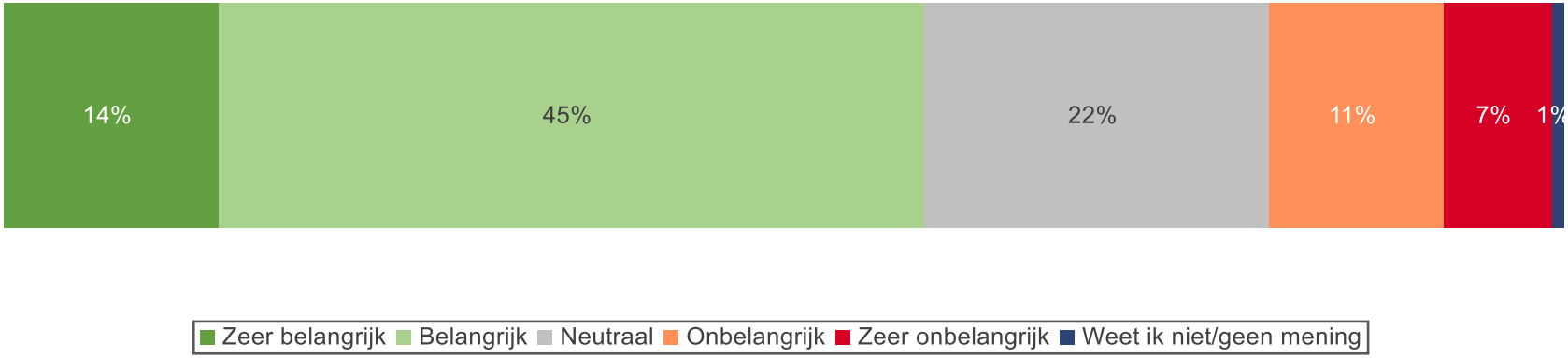
Aan de respondenten is gevraagd in hoeverre zij het eens zijn met de stelling "Klimaatverandering is een belangrijk probleem dat we ook in de gemeente Staphorst moeten aanpakken". Ruim de helft van de respondenten (56%) is het hier (helemaal) mee eens. Zij benoemen onder andere dat klimaatverandering een wereldwijd probleem is en dat het ons allemaal aangaat. 15% is het er (helemaal) mee oneens, onder andere omdat het klimaat al zolang de aarde bestaat verandert en dit altijd zal blijven doen.

Hoe belangrijk vindt u de overgang van energie uit gas, olie en steenkool naar duurzame energie uit zon en wind? (n=427)

61% vindt de overgang van energie uit gas, olie en steenkool naar duurzame energie (zeer) belangrijk. 18% vindt deze overgang (zeer) onbelangrijk. Zij noemen met name dat ze gas niet in dit rijtje vinden passen, omdat dat een schone brandstof is en dat ze voorstander zijn van kernenergie.

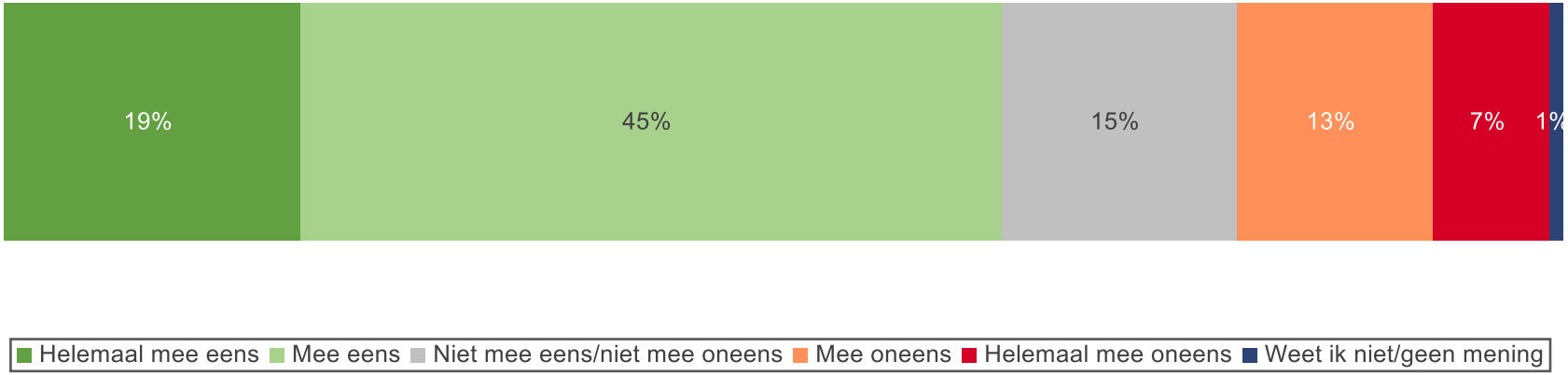
Hoe belangrijk vindt u het dat wij in de gemeente Staphorst energieneutraal worden? (n=427)

Respondenten hebben aangegeven hoe belangrijk zij het vinden dat de gemeente Staphorst energie-neutraal wordt. Meer dan de helft (59%) vindt dit (zeer) belangrijk en 18% vindt dit (zeer) onbelangrijk.

Bent u het eens of oneens met de volgende uitspraak? (n=427)

"Ik vind het belangrijk dat de gemeenten in West-Overijssel zich actief inzetten om lokaal meer duurzame energie op te wekken."

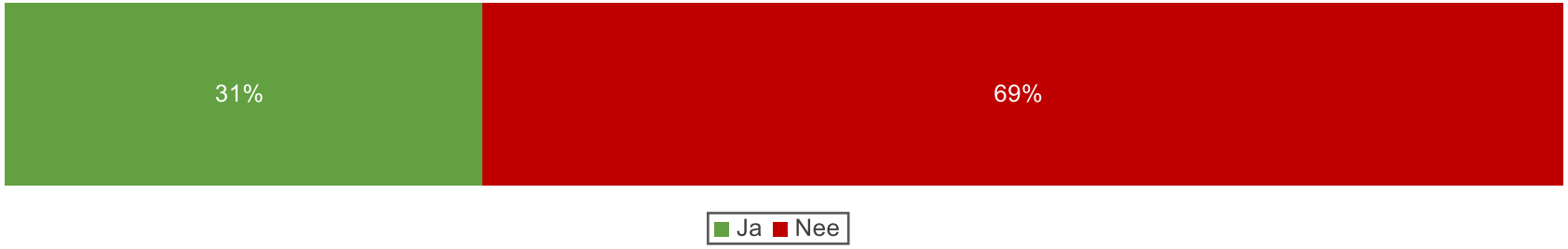

64% is het (helemaal) eens met de stelling “Ik vind het belangrijk dat de gemeenten in West-Overijssel zich actief inzetten om lokaal meer duurzame energie op te wekken”. 20% is het hier (helemaal) mee oneens.

2.1 Klimaatverandering en Regionale Energiestrategie

De Gemeente Staphorst maakt afspraken over de op te wekken duurzame elektriciteit met de andere gemeenten in de regio. Dit noemen we de Regionale Energie Strategie (RES).

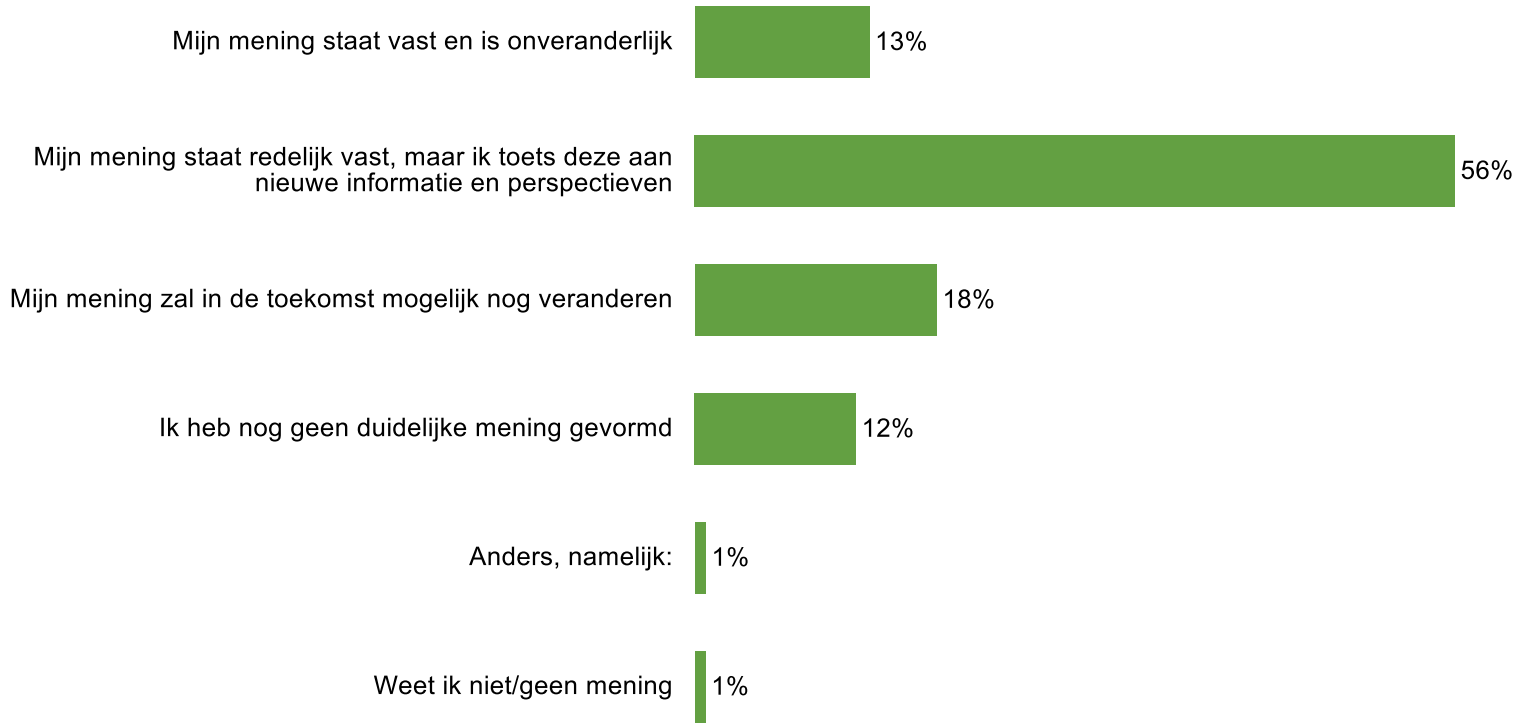
Ik weet hoeveel duurzame elektriciteit de gemeente Staphort in 2030 duurzaam moet opwekken in de gemeente volgens de afspraken van de RES. (n=427)

Meer dan twee derde (69%) weet niet hoeveel duurzame elektriciteit de gemeente Staphorst in 2030 duurzaam moet opwekken volgens de afspraken van de RES. 31% weet dit wel.

2.1 Klimaatverandering en Regionale Energiestrategie

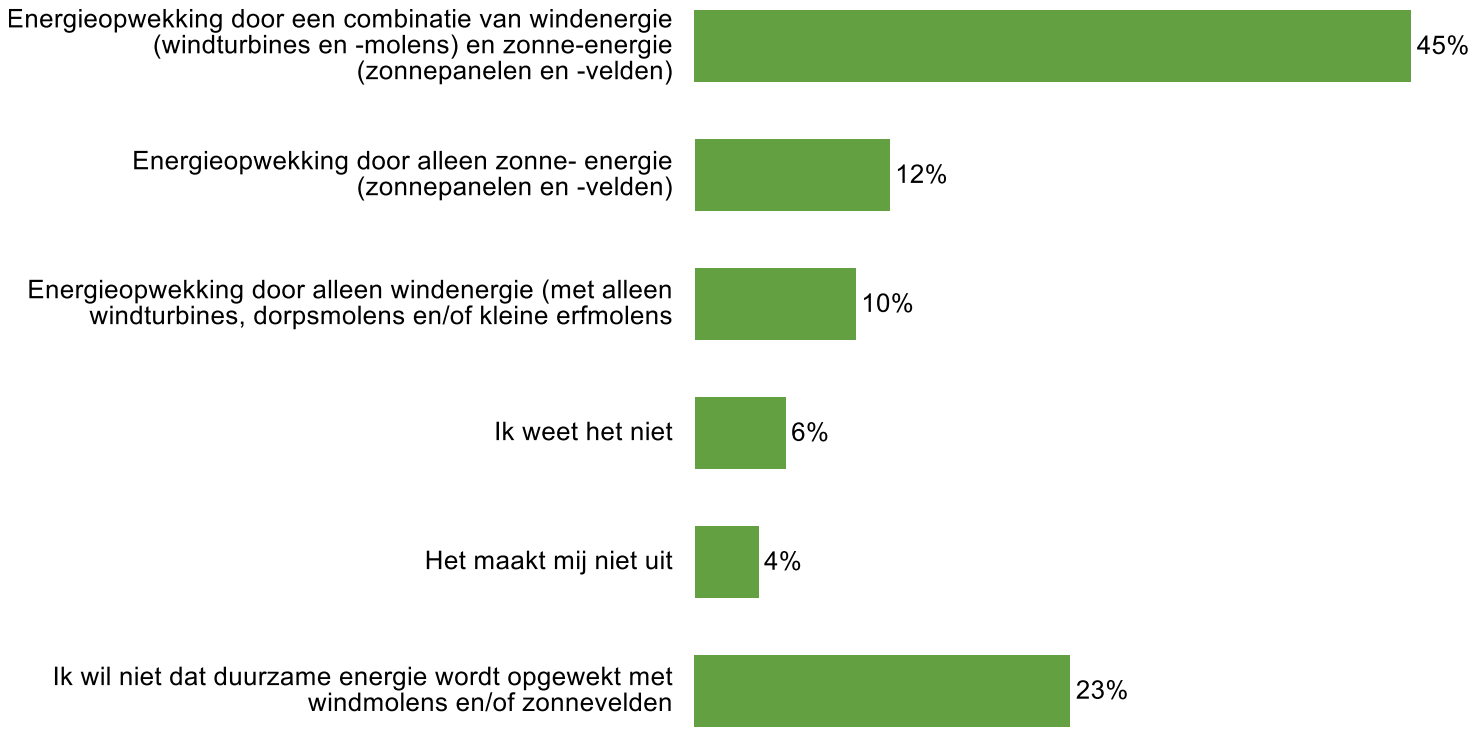
Kies hieronder wat het beste uw mening over de overgang naar duurzame energie weergeeft: (n=427)

Aan de respondenten is gevraagd welk van de bovenstaande antwoorden het beste hun mening over de overgang naar duurzame energie weergeeft. Ruim de helft (56%) benoemt dat hun mening redelijk vast staat, maar deze nog wel toetst aan nieuwe informatie en perspectieven. 18% geeft aan dat hun mening in de toekomst mogelijk nog kan veranderen en 13% heeft al een vaststaande mening. 12% heeft nog geen duidelijke mening gevormd.

2.2 Keuze energieopwekking

Welke situatie heeft u het liefst? (n=427)

Respondenten hebben aangegeven welke situatie met betrekking tot de opwekking van duurzame energie zij het liefst hebben. 45% geeft de voorkeur aan een combinatie van zonne- en windenergie en 12% wil alleen zonne-energie. 10% wil alleen windenergie en nagenoeg een kwart (23%) wil niet dat duurzame energie wordt opgewekt met windmolens en/of zonnevelden.

2.2 Keuze energieopwekking

Hieronder zijn enkele genoemde quotes weergegeven. Alle antwoorden zijn te vinden in het bijlagenboek

Waarom wilt u niet dat er duurzame energie wordt opgewekt met windmolens en/of zonnevelden?

"Dat wil ik wel maar ik wil zeer beslist niet dat de enorme landschap vervuilende windmolens her en der overal geplaatst worden. Het is een verschrikkelijk gezicht. Zonnepanelen op woningen enz. prima, de rest ver weg en uit het zicht."

"Dit is een energieopwekking die alleen kan bestaan door middel van subsidies. Zonnevelden inruilen voor de beste landbouwgrond van de wereld is een schandalige ontwikkeling."

"Dit werkt niet. Als er iemand mij een duidelijk verdienmodel kan overleggen zonder subsidies ga ik misschien overstag. Iets wat al zoveel jaar op zoveel subsidie draait, kan gewoon niet goed zijn."

"Ik vind het een aantasting van de natuur dat er overal windmolens komen en dat gezonde landbouwgrond gebruikt wordt voor zonnevelden. Wij moeten eerst eens beginnen met het verminderen van de wereldbevolking. Maar daar wil niemand over praten."

"Omdat kernenergie veel schoner is."

"Ongezond voor het milieu, want die dingen moeten gebouwd en vervoerd worden en slecht om de natuur er mee vol te gooien."

"Zonneparken tasten het landschap aan. Windmolens gaan nog."

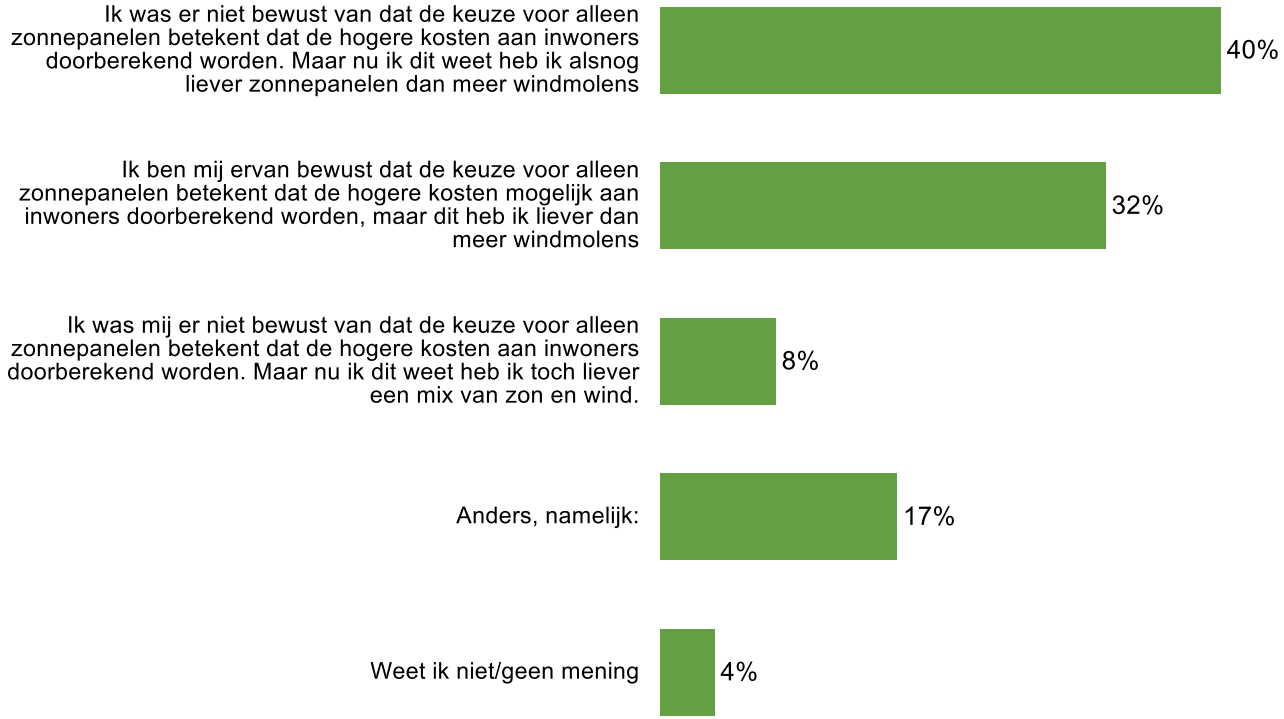
"Waterstof en kernenergie vind ik betere alternatieven."

"Geen vruchtbare landbouwgrond opofferen voor zonneparken en niet lukraak windmolens plaatsen. Die laatsten leveren per saldo geen CO2-winst op, maar wel horizonvervuiling. Er zou eens meer gekeken moeten worden naar kernenergie en blue energy. Bovendien staat klimaatverandering als onderwerp volledig los van het stikstofvraagstuk. Dit laatste is naar mijn inziens een gecreëerd probleem van bekrompen, nationalistische gedachten/lobbyclubs, die het grotere plan niet willen zien: het staat haaks op het idee om de wereldbevolking te voeden."

"Ze hebben het altijd over de natuur. Dit vind ik natuur kapot maken. Slaat helemaal nergens op. Zonnevelden horen niet in ons kleine Nederland. Leg eerst alle daken vol. Maar ga er geen vruchtbare landbouwgrond aan verspillen. DIT KAN NIET DUURZAAM ZIJN!!"

2.2 Keuze energieopwekking

U heeft aangegeven een voorkeur te hebben voor energieopwekking door alleen zonne-energie. Bent u zich bewust van het feit dat de energierekening hierdoor waarschijnlijk duurder zal uitpakken? (n=57)

Aan de respondenten die de voorkeur geven aan alleen zonne-energie is gevraagd of zij zich bewust zijn van het feit dat de energierekening hierdoor waarschijnlijk duurder zal uitpakken. 48% van hen was zich hier niet bewust van en 40% wil dit alsnog liever dan meer windmolens. 32% was er wel van op de hoogte dat er hogere kosten voor inwoners zouden zijn en zij hebben dit dan ook liever dan meer windmolens.

2.2 Keuze energieopwekking

U heeft aangegeven een voorkeur te hebben voor energieopwekking door een combinatie van wind- en zonne-energie. Zet de manieren om energie op te wekken in de volgorde van uw voorkeur (n=183)

		1	2	3	4	5	6	7	8
1	Zonnepanelen op grote bedrijfsdaken (let op: ongeveer 35% van de daken is geschikt)	69%	16%	9%	4%	2%	0%	1%	0%
2	Grote windturbines geclusterd (tiphoogte van 200 tot 250 meter, minimaal 3 stuks of meer)	18%	21%	11%	11%	15%	12%	7%	5%
3	Zonnevelden in combinatie met andere ruimtelijke opgaven (zoals waterberging of natuurontwikkeling)	5%	18%	24%	16%	14%	16%	5%	1%
4	Kleine erfmolens (ashoogte tot 25 meter)	5%	21%	17%	12%	12%	15%	6%	11%
5/6/7	Meerdere 'losstaande' grote windturbines verspreid door de gemeente(tiphoogte van 200 tot 250 meter)	3%	12%	14%	13%	7%	17%	17%	17%
5/6/7	Dorpsmolens (tiphoogte tot 100 meter)	1%	8%	13%	19%	18%	14%	17%	10%
5/6/7	Veel kleine zonnevelden (van zo'n 2 voetbalvelden) verspreid over de gemeente	0%	12%	10%	18%	18%	8%	26%	8%
8	Aantal grote zonnevelden (van zo'n 40 voetbalvelden) in het buitengebied	8%	7%	11%	10%	8%	8%	13%	36%

Aan de respondenten die de voorkeur geven aan een combinatie van wind- en zonne-energie is gevraagd of zij de bovenstaande manieren van energieopwekking op volgorde wilden zetten van hun voorkeur. De top 3 is: zonnepanelen op grote bedrijfsdaken, grote windmolens geclusterd en zonnevelden in combinatie met andere ruimtelijke opgaven. Respondenten konden ook nog andere manieren om energie op te wekken die hun voorkeur hebben aangeven. Respondenten hebben hier onder andere kernenergie en waterstof benoemd.

2.2 Keuze energieopwekking

U heeft aangegeven een voorkeur te hebben voor energieopwekking door alleen zonne-energie. Zet de manieren om energie op te wekken in de volgorde van uw voorkeur (n=55)

		1	2	3	4	5
1	Zonnepanelen op grote bedrijfsdaken	82%	10%	5%	2%	1%
2	Zonnevelden in combinatie met natuurontwikkeling	22%	18%	29%	18%	13%
3	Zonnevelden in combinatie met waterberging	2%	48%	21%	19%	11%
4	Veel kleine zonnevelden (van zo'n 2 voetbalvelden) verspreid over de gemeente	3%	8%	27%	42%	21%
5	Aantal grote zonnevelden in het buitengebied (van zo'n 40 voetbalvelden)	0%	19%	18%	17%	46%

Aan de respondenten die de voorkeur geven aan alleen zonne-energie is gevraagd of zij de bovenstaande manieren van energieopwekking op volgorde wilden zetten van hun voorkeur. De top 3 is: zonnepanelen op grote bedrijfsdaken, zonnevelden in combinatie met natuurontwikkeling en zonnevelden in combinatie met waterberging.

2.2 Keuze energieopwekking

U heeft aangegeven een voorkeur te hebben voor energieopwekking door alleen windenergie. Zet de manieren om energie op te wekken in de volgorde van uw voorkeur (n=40)

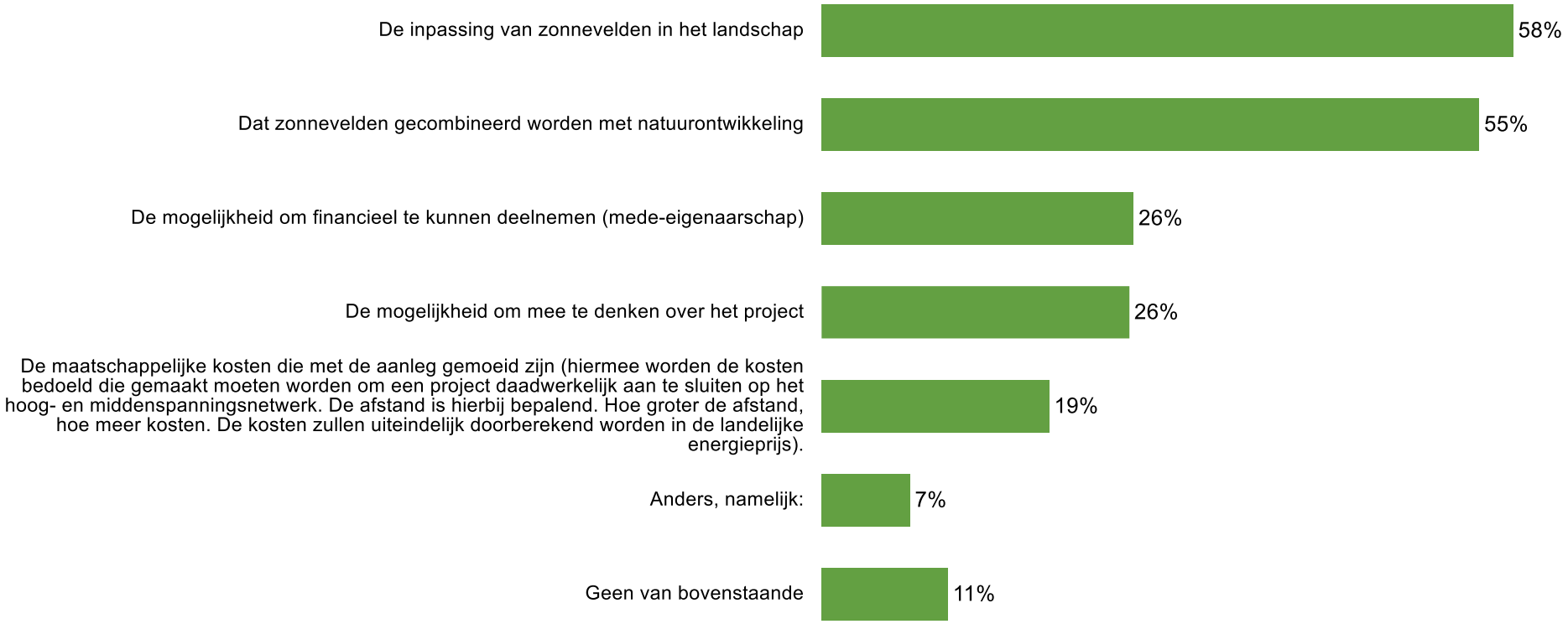
		1	2	3	4
1	Grote windturbines geclusterd (tiphoogte van 200 tot 250 meter, minimaal 3 stuks of meer)	55%	17%	24%	3%
2	Kleine erfmolens (ashoogte tot 25 meter)	45%	21%	2%	32%
3	Dorpsmolens (tiphoogte tot 100 meter)	15%	28%	44%	13%
4	Meerdere 'losstaande' grote windturbines (tiphoogte van 200 tot 250 meter, minimaal 3 stuks of meer)	9%	33%	21%	37%

Aan de respondenten die de voorkeur geven aan alleen windenergie is gevraagd of zij de bovenstaande manieren van energieopwekking op volgorde wilden zetten van hun voorkeur. De top 3 is: grote windmolens geclusterd, kleine erfmolens en dorpsmolens.

2.2 Keuze energieopwekking

Wat vindt u belangrijk als er gekeken wordt naar de ontwikkeling van zonnevelden op de grond (grondgebonden zonnevelden)? (n=289)

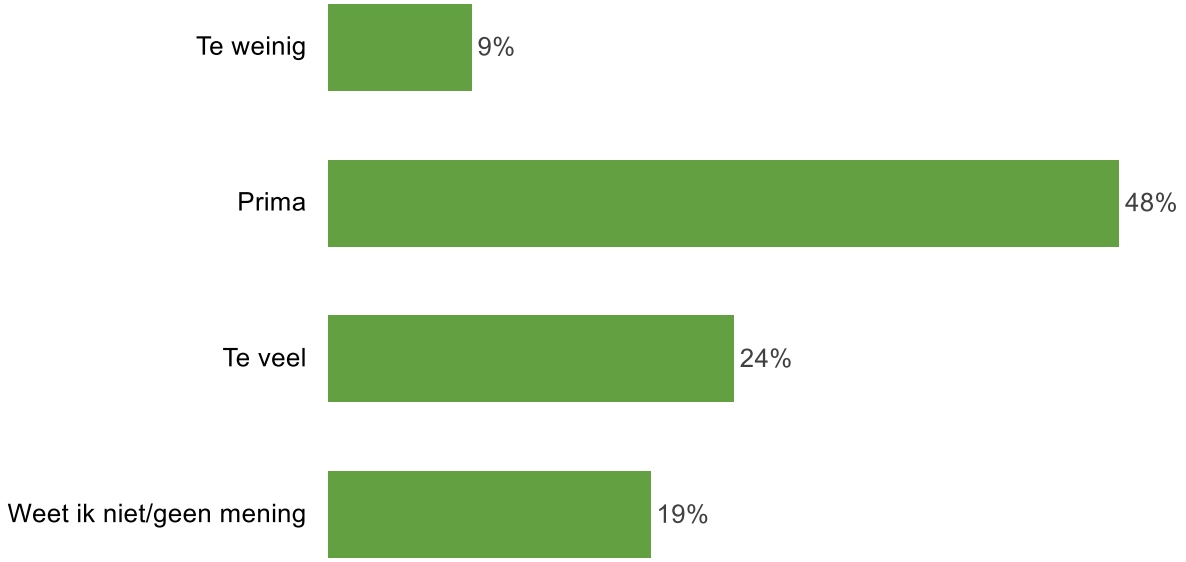
Meer antwoorden mogelijk

Respondenten die de voorkeur geven aan alleen zonne-energie of een combinatie van zonne- en windenergie hebben aangegeven wat zij belangrijk vinden als er gekeken wordt naar de ontwikkeling van zonnevelden op de grond. De meest gegeven antwoorden zijn: de inpassing van zonnevelden in het landschap (58%) en dat zonnevelden gecombineerd worden met natuurontwikkeling (55%). Respondenten die ‘Anders, namelijk:’ hebben gekozen, benoemen met name dat ze zonnevelden niet mooi vinden, niet op landbouwgrond willen en liever eerst zonnepanelen op daken plaatsen.

2.2 Keuze energieopwekking

Wat vindt u van de hoeveelheid energie die wordt voorgesteld (88 GWh) om in 2030 duurzaam op te wekken (dit is iets meer dan de helft van de vraag naar elektriciteit in 2050)? (n=427)

Nagenoeg de helft (48%) vindt de voorgestelde hoeveelheid energie prima. Ongeveer een kwart (24%) vindt dit te veel en 9% vindt dit te weinig. 19% heeft 'Weet ik niet/ geen mening' geantwoord.

Geef aan hoe u duurzame energie (zonneparken/windmolens) zou realiseren. (n=427)

Het totaal moet rond de 88 GWh uitkomen. 32 GWh daarvan is al toegewezen. U kunt achter elke optie een aantal invullen. Als u bijvoorbeeld 2 zonneparken á 20ha wilt kiezen kunt u achter 'zonnepark á 20ha' een 2 zetten.

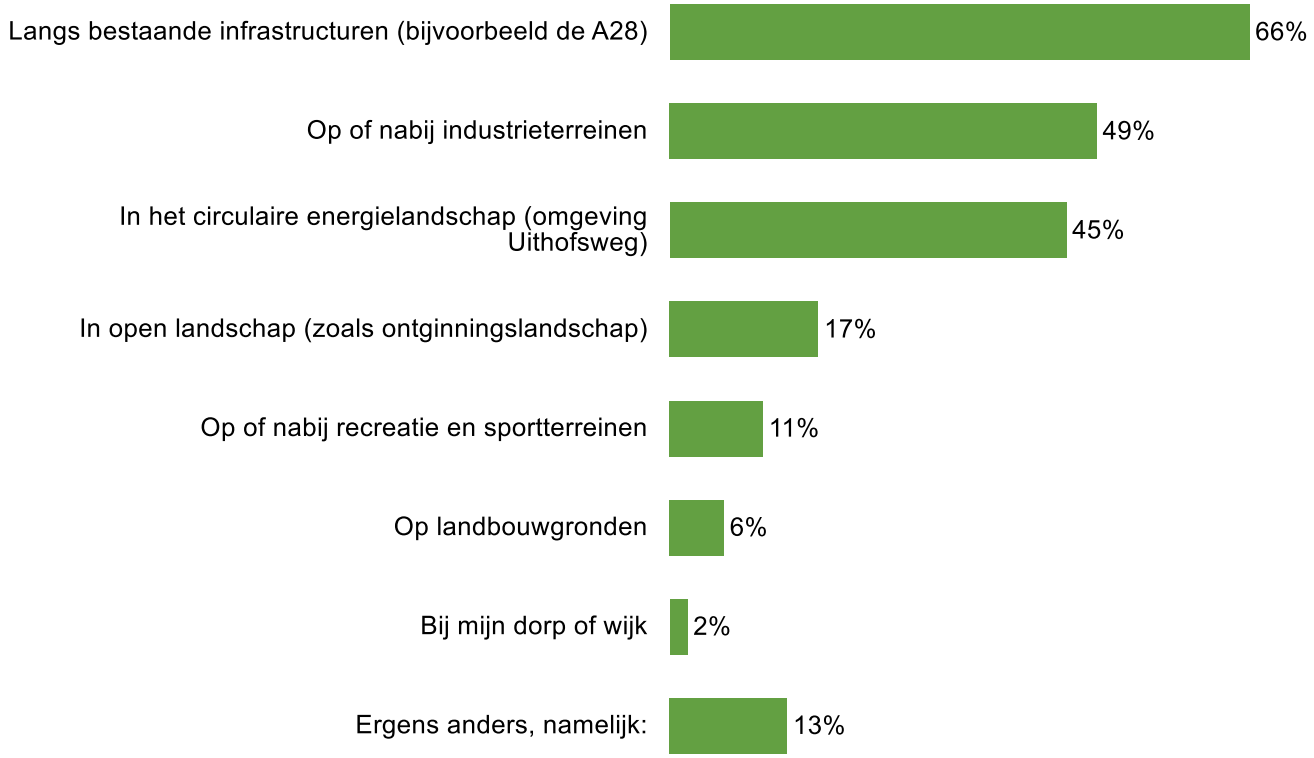
	Gemiddeld aantal	Totale opwek (GWh x gemiddeld aantal)	Minimum aantal genoemd	Maximum aantal genoemd
Zonnepark à 5 ha (4,1 GWh)	2.4	9.8	0	14
Zonnepark à 10 ha (8,2 GWh)	1.5	12.3	0	7
Zonnepark à 20 ha (16,4 GWh)	1.0	16.4	0	4
Erfmolens (0,033 GWh)	61.7	2.0	0	1000
Dorpsmolen (1 GWh)	4.4	4.4	0	50
Windturbine 3 MW (6,5 GWh)	1.7	11.0	0	9
Windturbine 4 MW (12,5 GWh)	2.3	28.8	0	5

Respondenten hebben aangegeven hoe zij duurzame energie zouden realiseren. In de eerste kolom van de bovenstaande tabel staan de gemiddelde aantallen van hoe respondenten de duurzame opwek zouden realiseren. Respondenten zouden gemiddeld de meeste erfmolens plaatsen en het minst zonneparken van 20 ha. Dit levert echter voor erfmolens de minste totale opwek GWh op (2.0) en voor zonneparken à 20 ha de een na hoogste totale opwek GWh (16.4).

2.3 Mogelijke locaties

Waar kunnen windturbines (tiphoogte vanaf 200 meter) wat u betreft het beste worden geplaatst? (n=42)

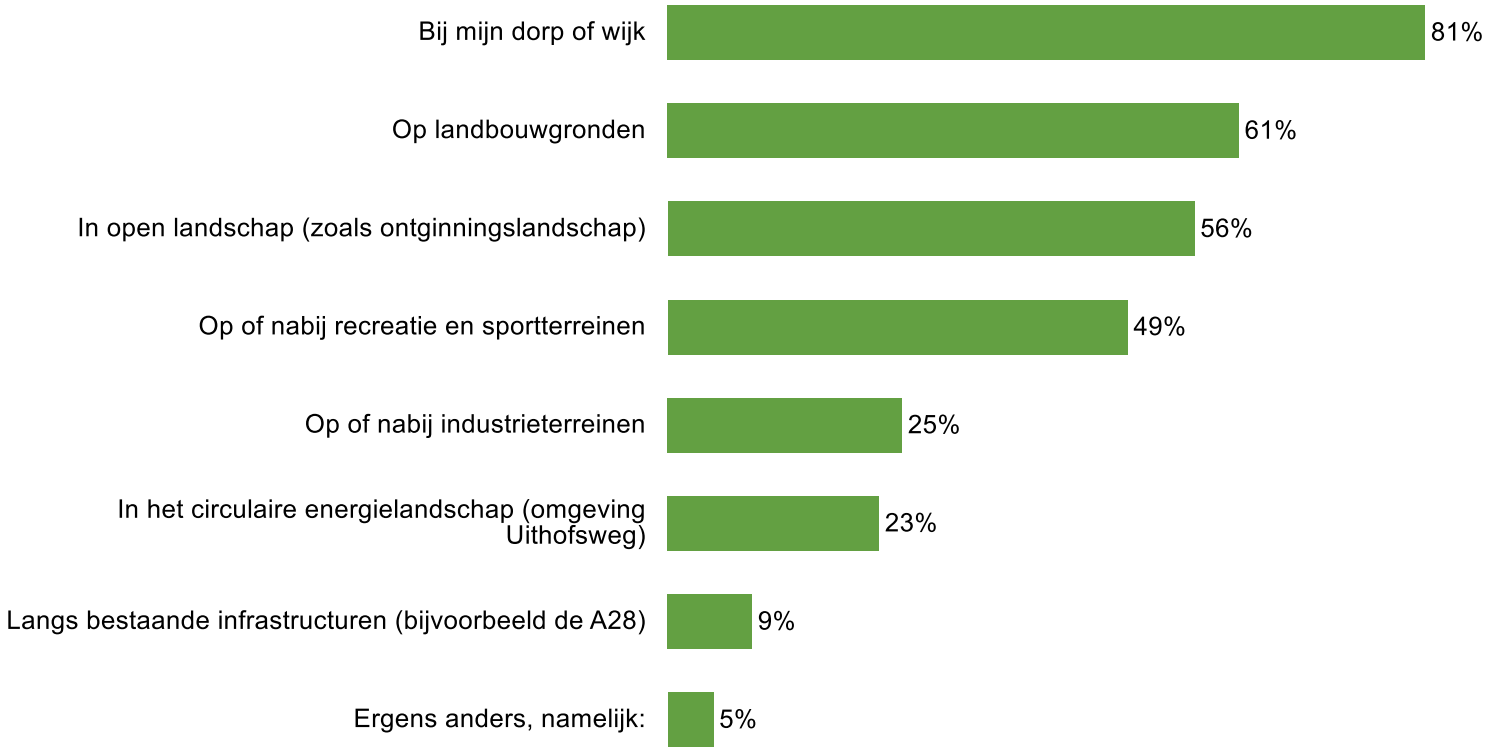
Meer antwoorden mogelijk

Aan respondenten die de voorkeur geven aan alleen windenergie is gevraagd waar windturbines wat hun betreft het beste geplaatst kunnen worden. Zij noemen het vaakst: langs bestaande infrastructuren (66%), op of nabij industrieterreinen (49%) en in het circulaire energielandschap (45%).

Waar mogen wat u betreft absoluut geen windturbines (vanaf 200 meter) komen? (n=42)

Meer antwoorden mogelijk

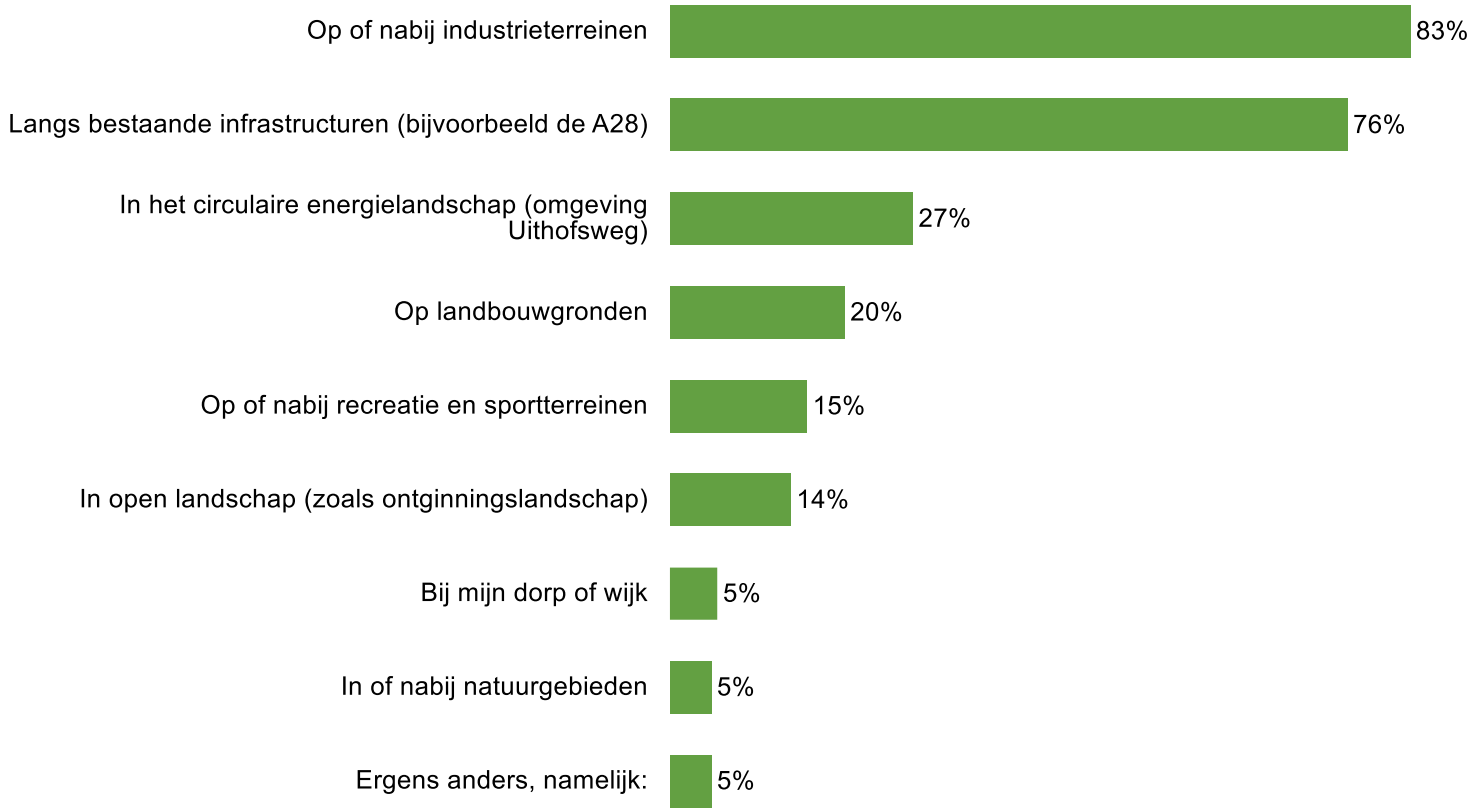

Ook is aan respondenten die de voorkeur geven aan alleen windenergie gevraagd waar windturbines wat hun betreft absoluut niet geplaatst kunnen worden. Hierbij worden bij mijn dorp of wijk (81%), op landbouwgronden (61%) en in open landschap (56%) het meest genoemd.

2.3 Mogelijke locaties

Waar kunnen zonnevelden wat u betreft het beste worden geplaatst? (n=51)

Meer antwoorden mogelijk

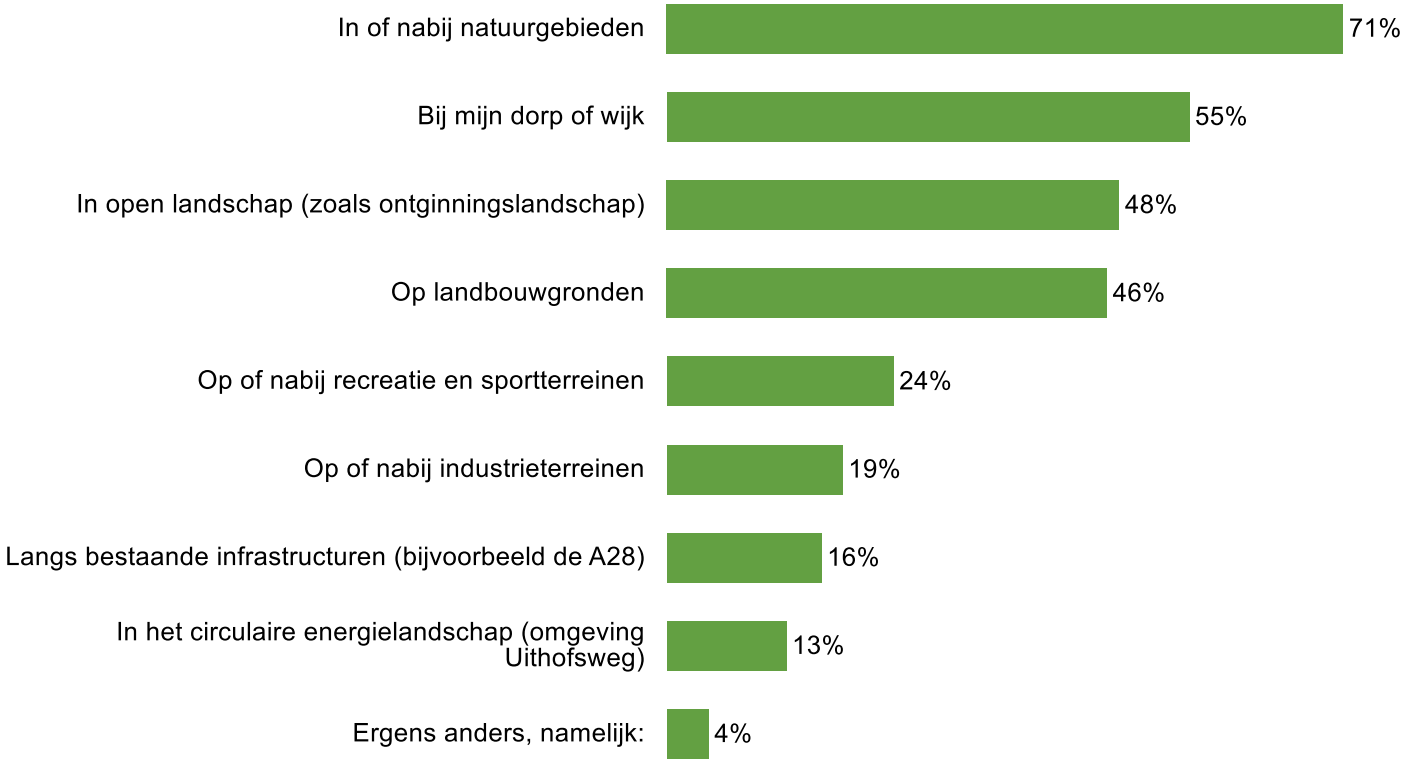

Aan respondenten die de voorkeur geven aan alleen zonne-energie is gevraagd waar zonnevelden wat hun betreft het beste geplaatst kunnen worden. Zij noemen het vaakst: op of nabij industrieterreinen (83%), langs bestaande infrastructuren (76%) en in het circulaire energielandschap (27%).

2.3 Mogelijke locaties

Waar kunnen zonnevelden wat u betreft absoluut niet geplaatst worden? (n=57)

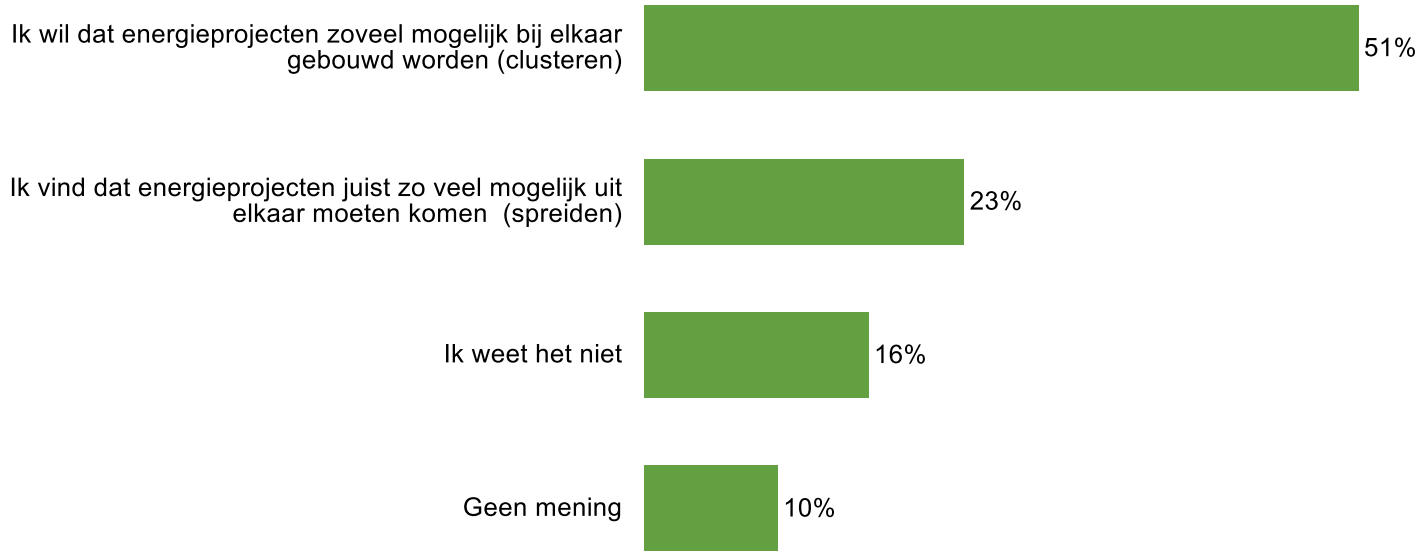
Meer antwoorden mogelijk

Ook is aan respondenten die de voorkeur geven aan alleen zonne-energie gevraagd waar zonnevelden wat hun betreft absoluut niet geplaatst kunnen worden. Hierbij worden in of nabij natuurgebieden (71%), bij mijn dorp of wijk (55%) en in open landschap (48%) het meest genoemd.

2.3 Mogelijke locaties

Gaat uw voorkeur uit naar het spreiden of clusteren van energieprojecten? (n=427)

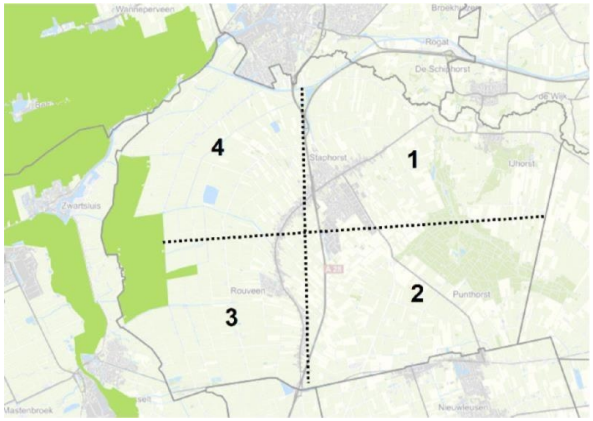

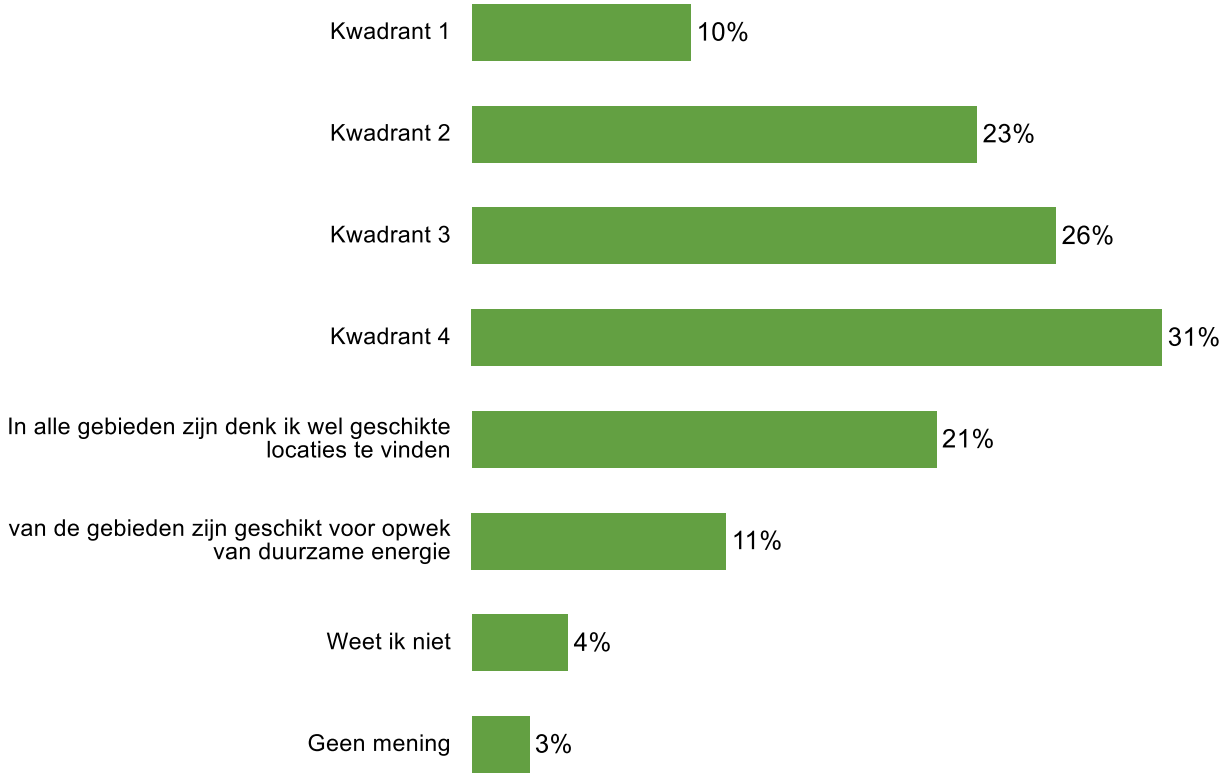
De helft (51%) van de respondenten wil dat energieprojecten zoveel mogelijk bij elkaar gebouwd worden. Zij geven hier onder andere als reden voor dat ze liever één locatie opofferen dan her en der iets plaatsen. 23% geeft de voorkeur aan het spreiden van energieprojecten, onder andere om de eventuele overlast evenredig te verdelen. 16% weet het niet.

2.3 Mogelijke locaties

Welke omgeving vindt u geschikt voor de realisatie van duurzame energieprojecten? (n=427)

Meer antwoorden mogelijk

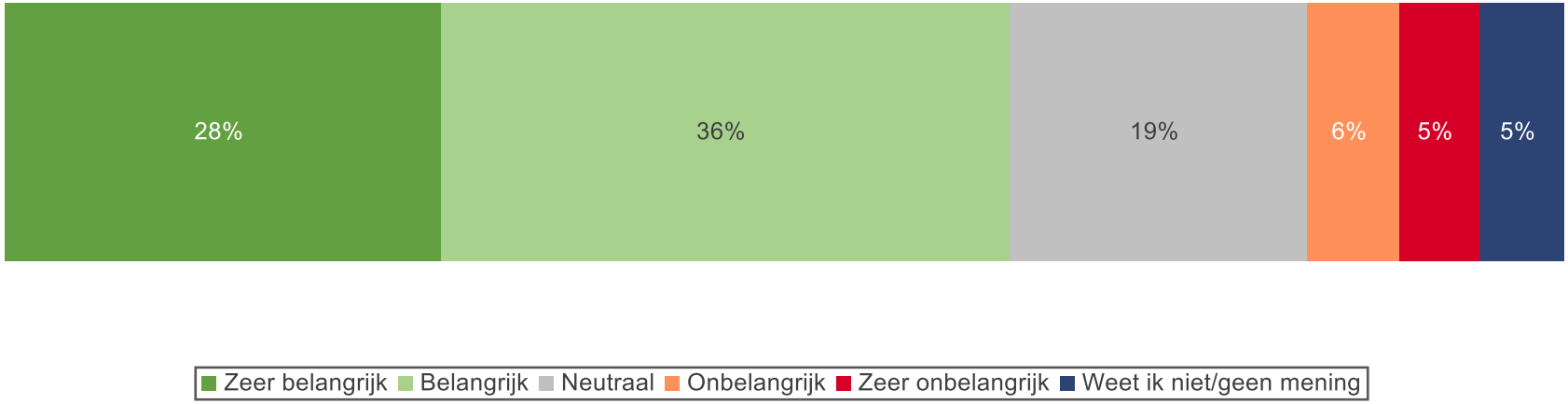

Respondenten hebben aangegeven welke omgeving in het bovenstaande kaartje zij geschikt vinden voor duurzame energieprojecten. Kwadrant 4 en kwadrant 3 worden het vaakst geschikt gevonden (respectievelijk 31% en 26%). 23% vindt kwadrant 2 geschikt en 10% kwadrant 1. 21% vindt dat alle gebieden geschikt zijn en 11% vindt juist dat geen van de gebieden geschikt zijn voor de opwek van duurzame energie.

2.4 Lokaal eigendom

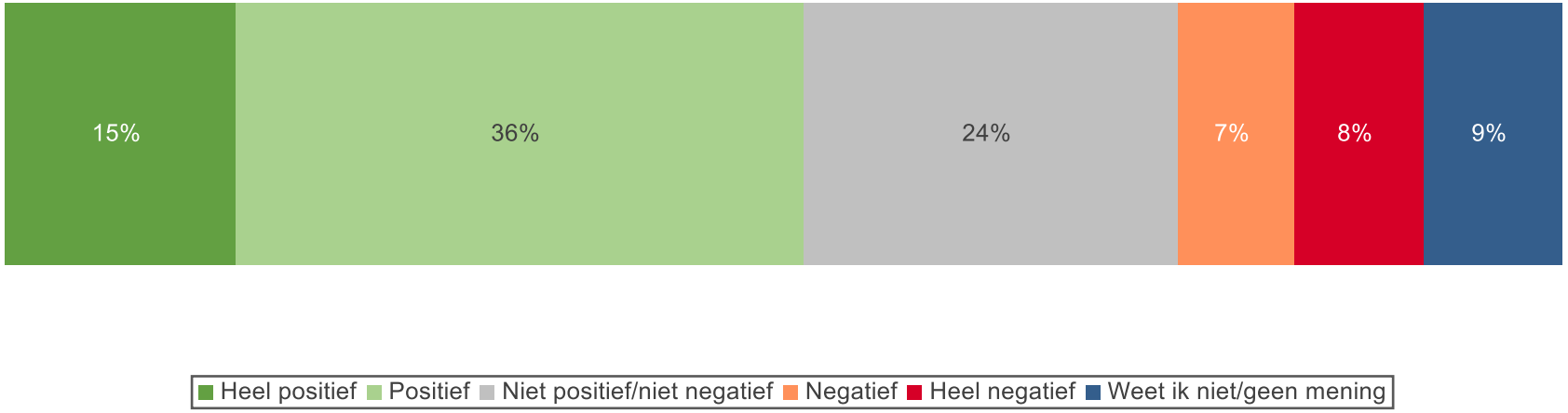
Hoe belangrijk vindt u het dat de gemeenschap eigenaar is van (en dus zeggenschap heeft over) een windmolen- of zonnepark? (n=427)

64% van de respondenten vindt het (zeer) belangrijk dat de gemeenschap eigenaar is (en dus zeggenschap heeft over) een windmolen- of zonnepark. 11% vindt dit (zeer) onbelangrijk en 19% staat hier neutraal tegenover.

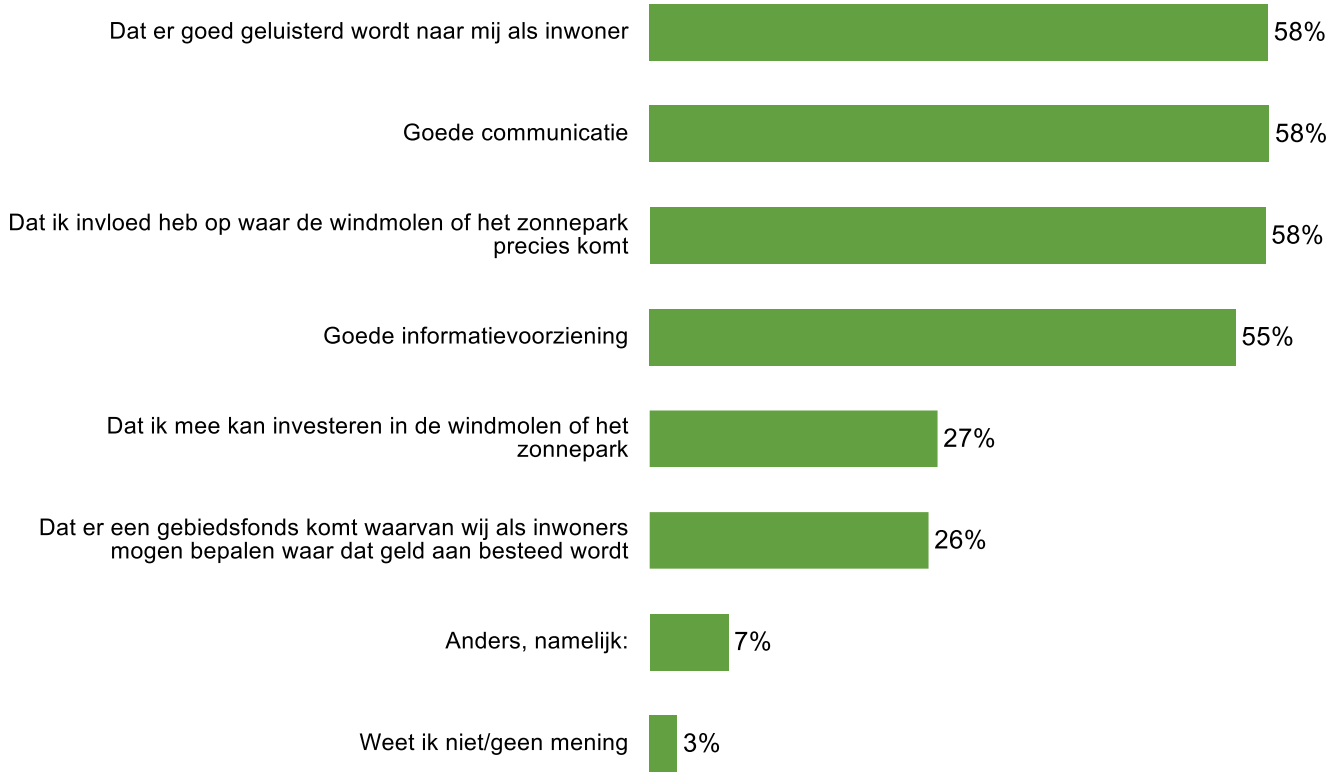
2.4 Lokaal eigendom

Stel, u krijgt de mogelijkheid om samen met andere inwoners en ondernemers mede-eigenaar te worden van zonnepanelen en/of windmolens in uw gemeente, waarmee u zeggenschap krijgt. Zeggenschap over waar en hoe de opwek gerealiseerd wordt en wie daarvan profiteert. Hoe staat u hier dan tegenover? (n=427)

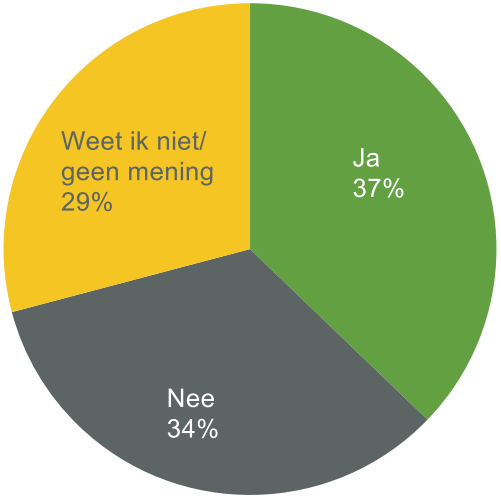
Stel dat respondenten de mogelijkheid krijgen om samen met andere inwoners en ondernemers mede-eigenaar te worden van zonnepanelen en/of windmolens in de gemeente dan staat 51% hier (heel) positief tegenover. Zij benoemen aan de ene kant graag betrokken te willen zijn, maar aan de andere kant zouden ze zeggenschap willen om het juist tegen te kunnen houden. 15% zou hier (heel) negatief tegenover staan. Zij verwachten dat enkel de rijkeren hier iets aan hebben of dat dit niet gaat werken.

Als er een zonnepark of windmolen in uw directe leefomgeving zou komen, wat vindt u dan belangrijk? (n=427) *Meer antwoorden mogelijk*

Als er een zonnepark of windmolen in de directe leefomgeving zou komen dan vinden respondenten het voornamelijk belangrijk dat er goed geluisterd wordt naar hen als inwoner (58%), dat er goede communicatie is (58%) en dat zij invloed hebben op waar de windmolen of het zonnepark precies komen (58%).

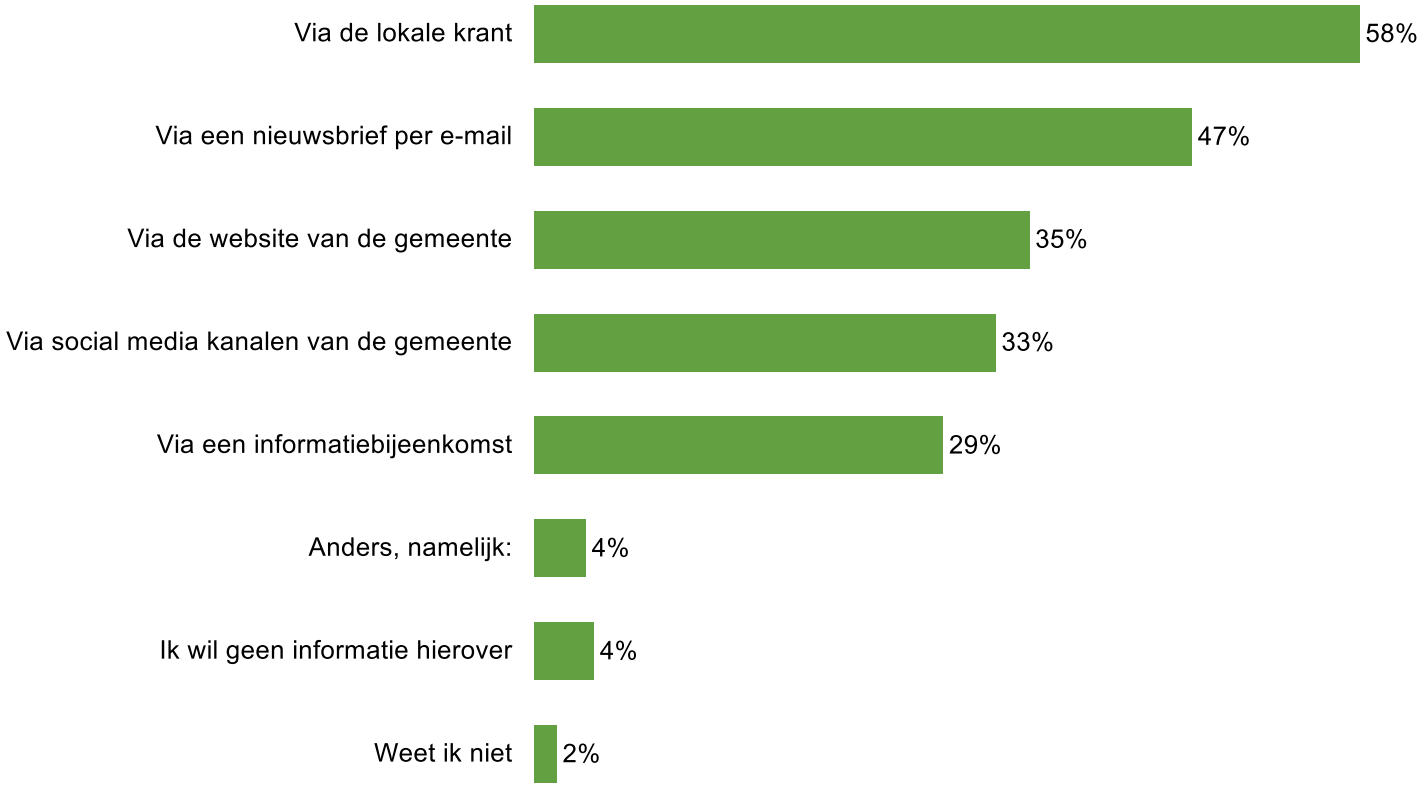
Voelt u zich als inwoner door gemeente Staphorst voldoende betrokken bij de overgang naar schone energie? (n=427)

Iets meer dan een derde van de respondenten (37%) voelt zich als inwoner door de gemeente Staphorst voldoende betrokken bij de overgang naar schone energie. 34% voelt zich niet voldoende betrokken. Zij benoemen onder andere dat dit de eerste keer is dat er om hun mening wordt gevraagd. en 29% heeft 'Weet ik niet/ geen mening' geantwoord.

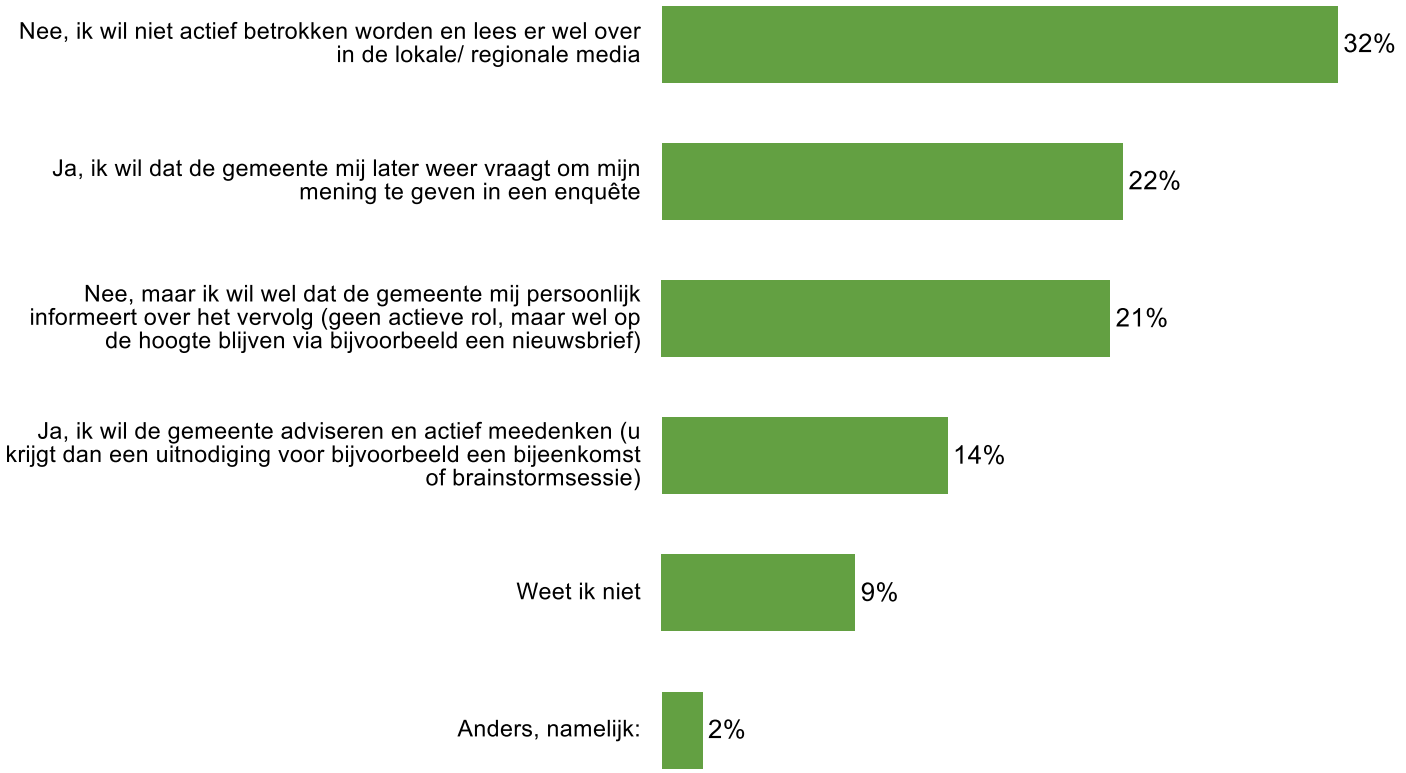
Op welke manier wilt u informatie krijgen over de ontwikkelingen in de (regionale) energietransitie? (n=427)

Meer antwoorden mogelijk

Respondenten hebben aangegeven op welke manier zij informatie willen krijgen over de ontwikkelingen in de (regionale) energietransitie. De meest genoemde antwoorden zijn: via de lokale krant (58%), via een nieuwsbrief per e-mail (47%) en via de website van de gemeente (35%).

Wilt u zelf actief bijdragen aan de overgang naar schone energie? (n=427)

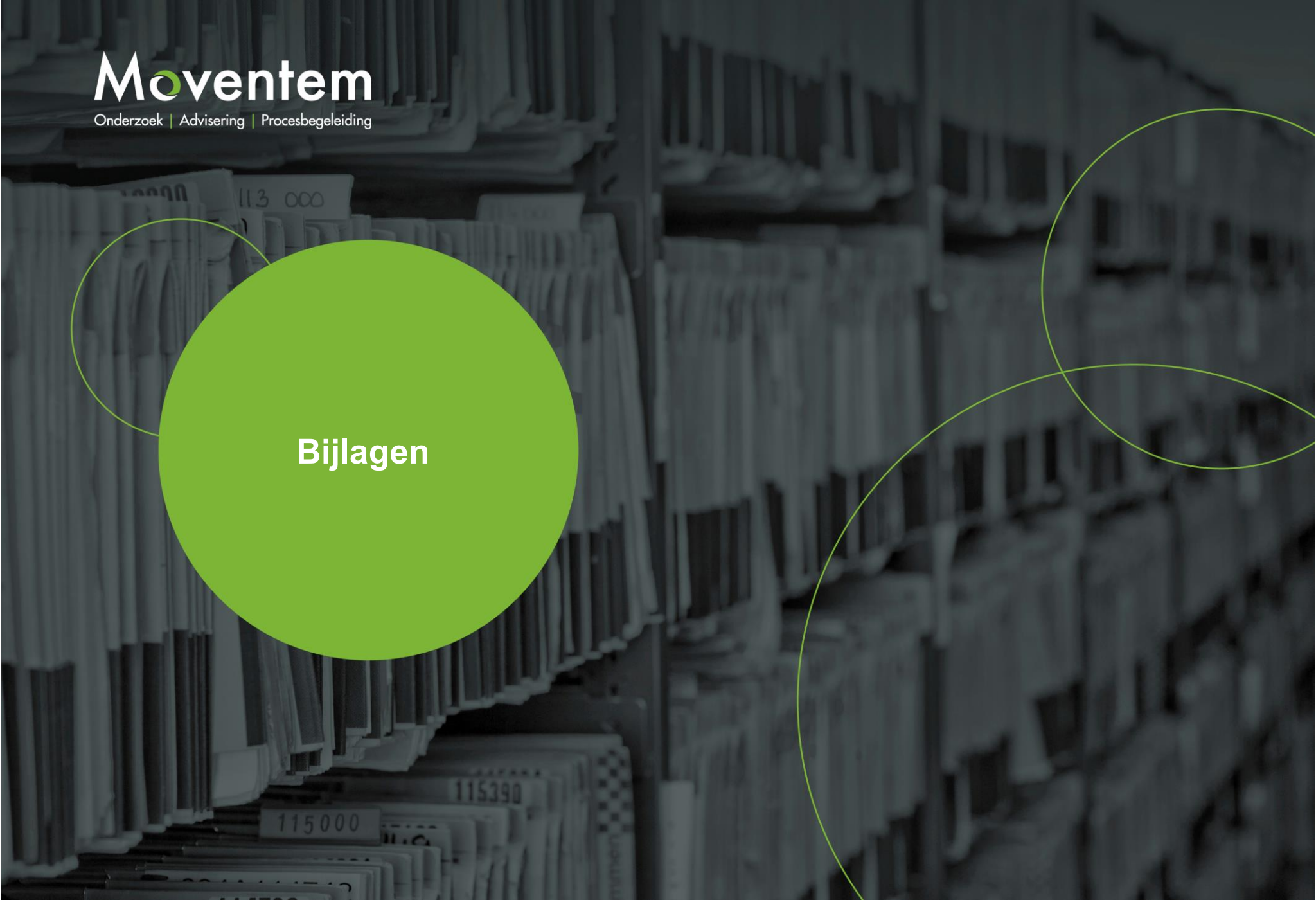

Tot slot is aan de respondenten gevraagd of zij zelf actief willen bijdragen aan de overgang naar schone energie. 32% wil niet actief betrokken worden en leest er wel over in de media. 22% wil later weer hun mening geven in een enquête en 14% wil actief meedenken en adviseren.

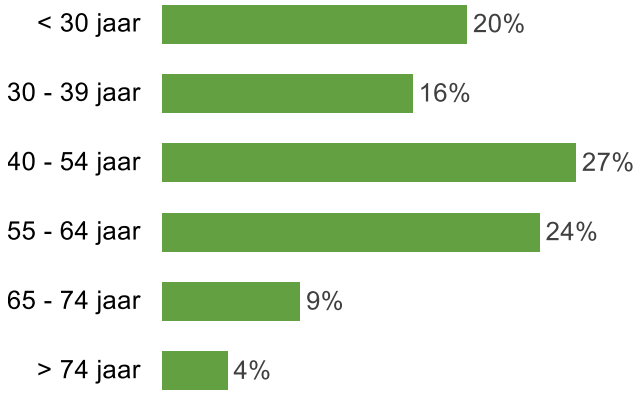
Moventem

Onderzoek | Advisering | Procesbegeleiding

Bijlagen

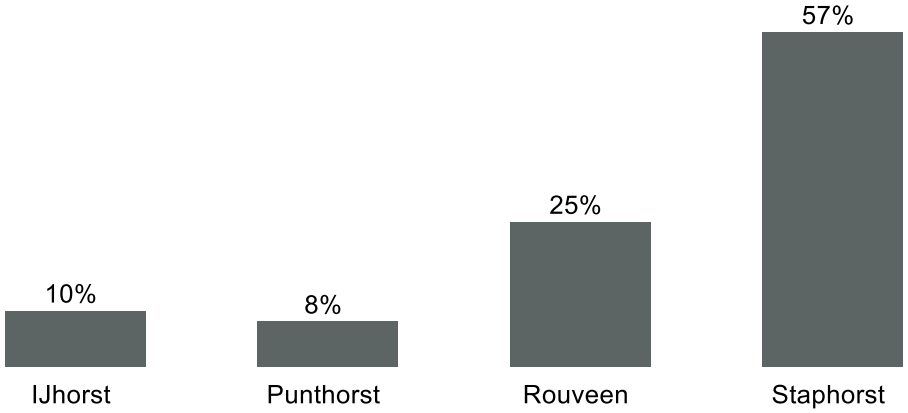
Leeftijd (n=427)

Woont u binnen of buiten de bebouwde kom? (n=427)

Woonplaats (n=427)

Binnen dit onderzoek zijn de resultaten gewogen naar leeftijd en kern. Hiermee zijn de resultaten gecorrigeerd om de mogelijke invloed van de niet geheel representatieve steekproef weg te nemen. Op deze en de volgende pagina staan ongewogen resultaten. De rest van de rapportage zal gewogen resultaten bevatten. Meer informatie over de weging staat in bijlage 2 weergegeven.

Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid

Elke steekproef geeft afwijkingen ten opzichte van de werkelijkheid, maar de uitkomsten moeten een zo goed mogelijk beeld geven van de populatie. In kwantitatief onderzoek is het gebruikelijk om te spreken van een statistisch betrouwbaar verschil, als de afwijking zo groot is dat deze niet door toeval wordt veroorzaakt. Het betrouwbaarheidsniveau is gedefinieerd als 1 (100%) minus het significantieniveau. Het is gangbaar uit te gaan van een significantieniveau van 5%. Dan is er sprake van een betrouwbaarheidsniveau van 95%. Dat wil zeggen dat, als het onderzoek op dezelfde wijze en op hetzelfde moment zou worden herhaald, de uitkomsten in 95% van de gevallen hetzelfde beeld zouden geven.

De nauwkeurigheid (uitgedrukt in foutmarge) geeft het gebied van waarden aan, waarbinnen de werkelijke waarde in de populatie ligt. Een foutmarge van bijvoorbeeld 5%, betekent dat de werkelijke waarde van de totale populatie 5% hoger of lager kan liggen dan de waarde van de steekproef. Concreet: indien een onderzoeksuitkomst van de steekproef aangeeft dat 50% van de respondenten een rapportcijfer 8 geeft voor een bepaald aspect, dan ligt dit percentage in werkelijkheid maximaal 5% boven of 5% onder deze 50%, ofwel tussen de 45% en 55%. Een foutmarge van 5% is gangbaar en algemeen geaccepteerd bij (statistisch) kwantitatief onderzoek.

Met het omvangrijke aantal respondenten dat heeft deelgenomen (427) kunnen met 95% betrouwbaarheid en 4,66% nauwkeurigheid uitspraken worden gedaan op een algemeen niveau. De hoge betrouwbaarheid en nauwkeurigheid maken de data geschikt voor verdere analyses.

Weging

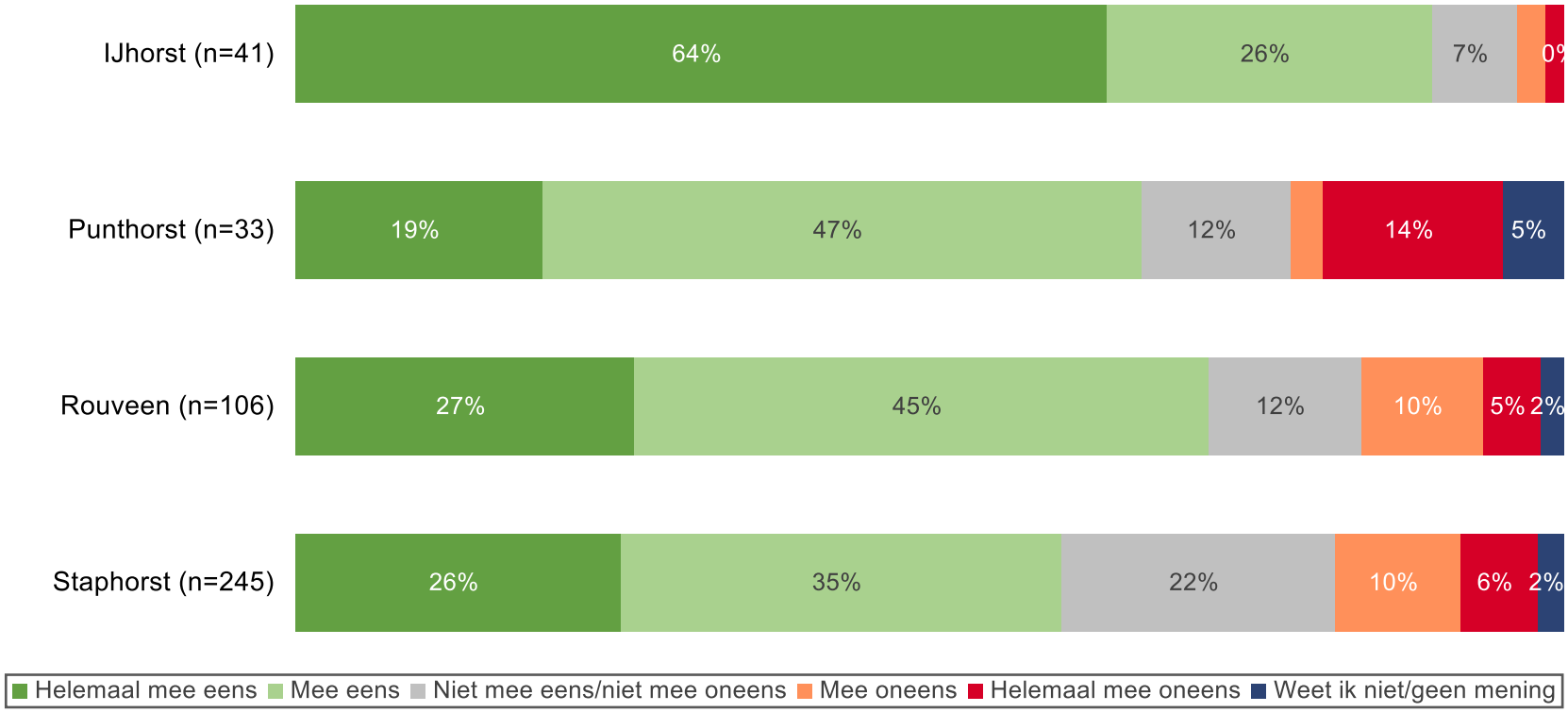
Binnen dit onderzoek zijn de resultaten gewogen naar leeftijd en kern. Hiermee zijn de resultaten gecorrigeerd om de mogelijke invloed van de niet geheel representatieve steekproef weg te nemen. Dit is een gangbare werkwijze in statistisch kwantitatief onderzoek. Personen in ondervertegenwoordigde groepen krijgen een gewicht groter dan 1 en tellen relatief zwaarder mee in het totaalresultaat, personen in groepen met een oververtegenwoordiging krijgen een gewicht kleiner dan 1.

Vanwege de ondervertegenwoordiging van respondenten jonger dan 30 jaar uit Staphorst, krijgt een respondent uit deze groep bijvoorbeeld weegfactor 1,46 en een respondent tussen de 55 en 64 jaar uit IJhorst (die oververtegenwoordigd is) weegfactor 0,57. Weegfactoren mogen niet te groot zijn (een groep in een steekproef met een aandeel van bijvoorbeeld 5%, kan niet worden ‘opgeblazen’tot 50%). Doorgaans wordt een maximale weegfactor van 3 en een minimale weegfactor van 0,5 gehanteerd.

Door de weging zijn de resultaten representatief over leeftijd en kern.

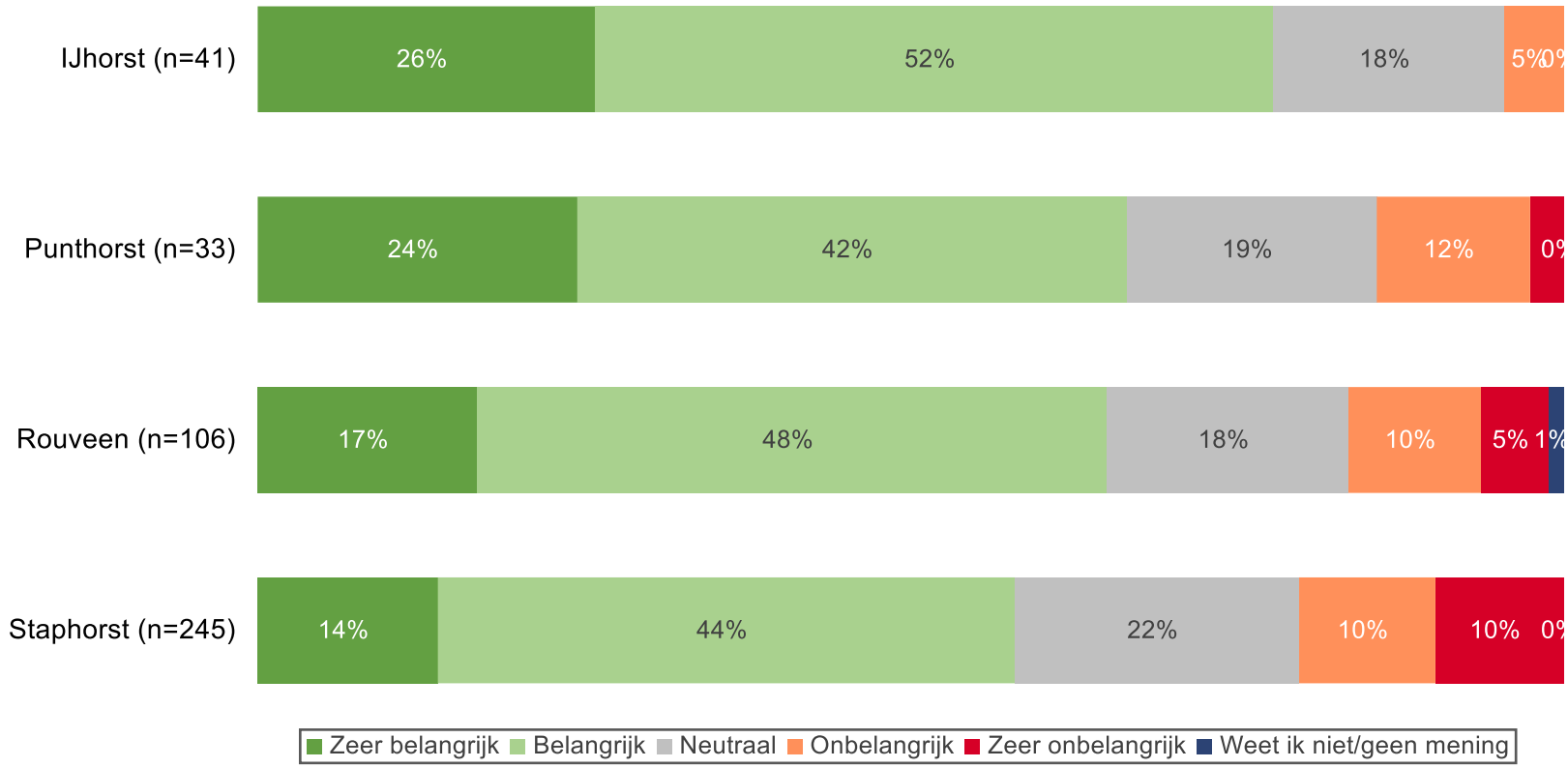
Bent u het eens of oneens met de volgende uitspraak?

"Klimaatverandering is een belangrijk probleem dat we ook in de gemeente Staphorst moeten aanpakken."

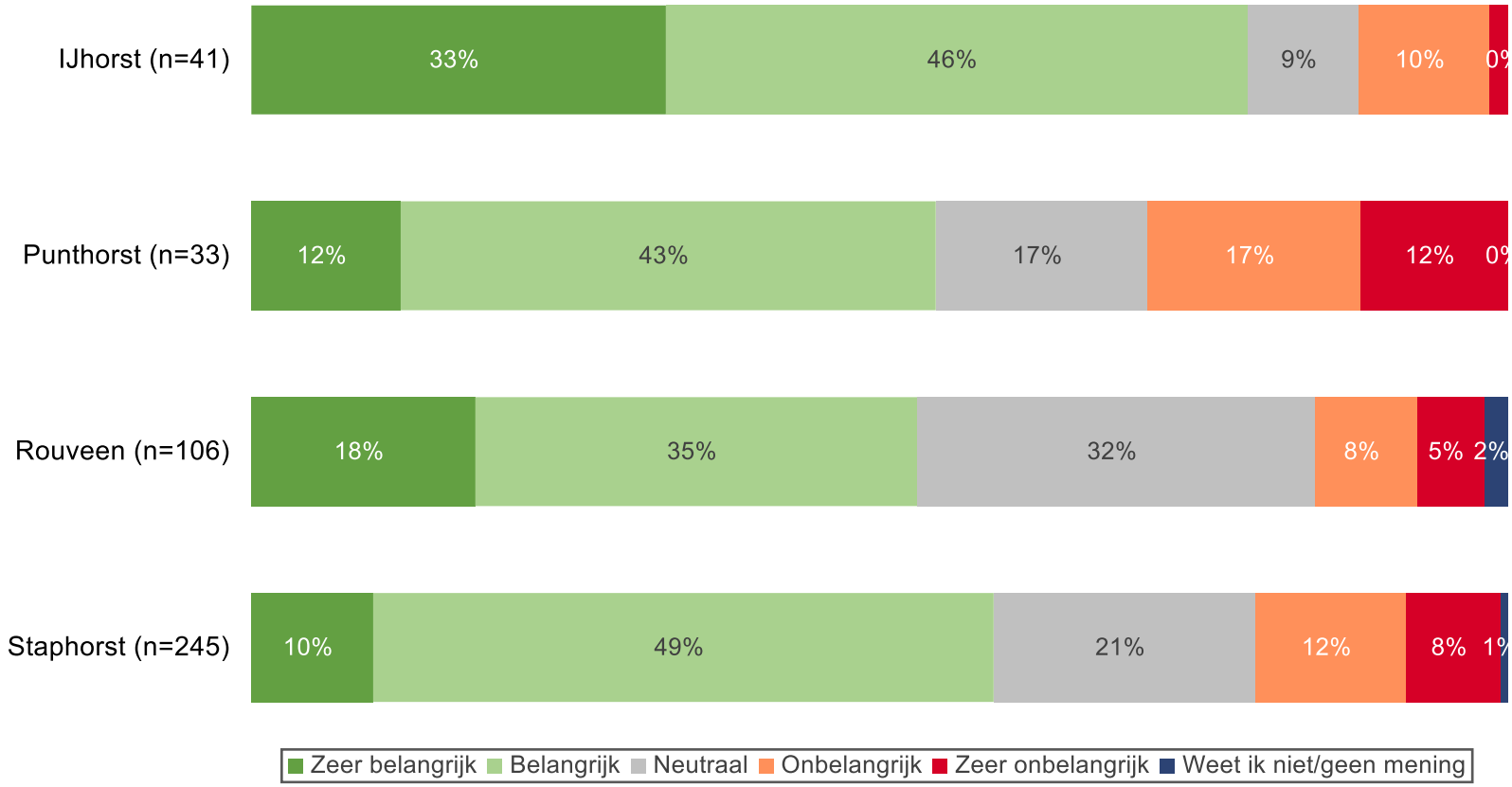
In vergelijking met respondenten uit Punthorst, Rouveen en Staphorst vindt een groter deel van de respondenten uit IJhorst klimaatverandering een belangrijk probleem dat ook binnen de gemeente moet worden aangepakt.

Hoe belangrijk vindt u de overgang van energie uit gas, olie en steenkool naar duurzame energie uit zon en wind?

In vergelijking met respondenten uit Punthorst en Rouveen vindt een groter deel van de respondenten uit IJhorst en een kleiner deel van de respondenten uit Staphorst de overgang naar duurzame energie belangrijk.

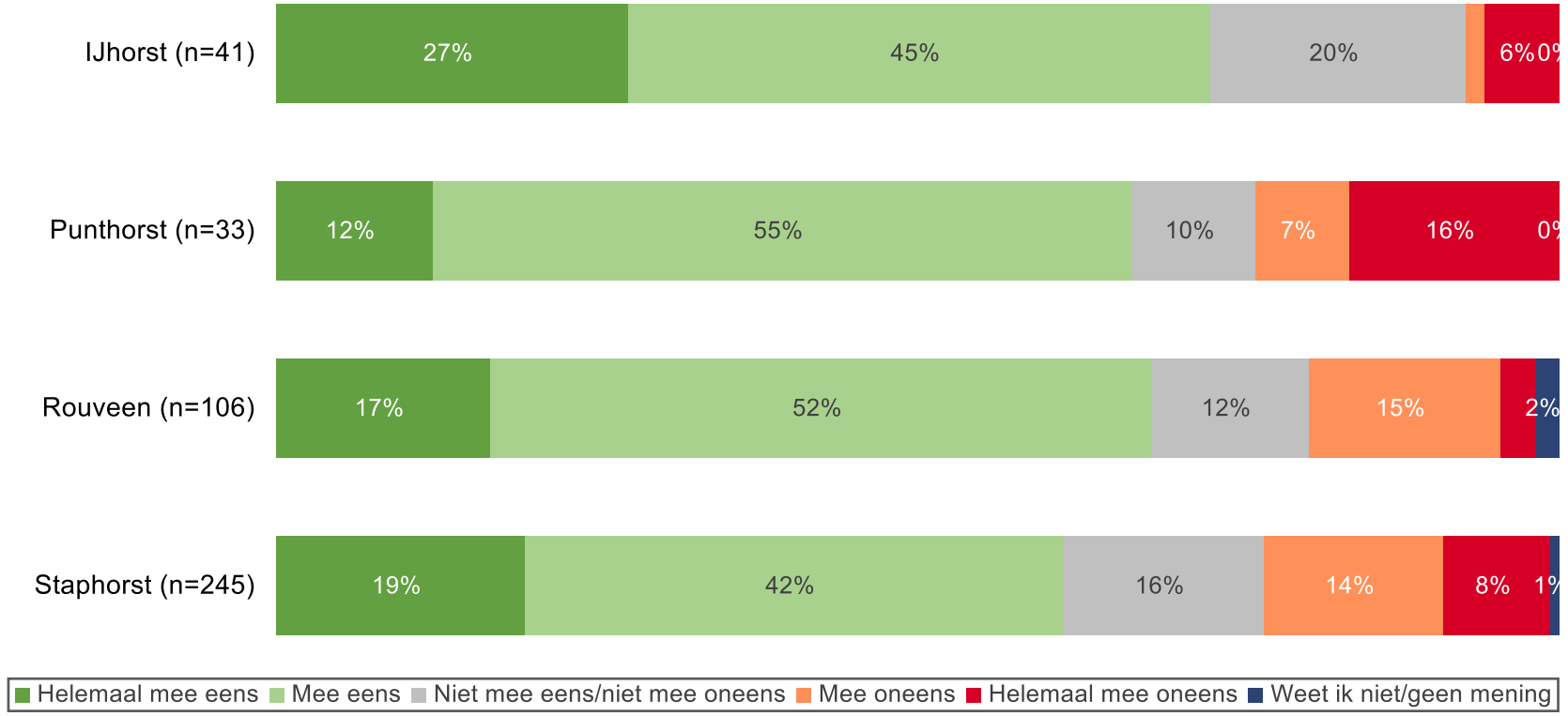
Hoe belangrijk vindt u het dat wij in de gemeente Staphorst energieneutraal worden?

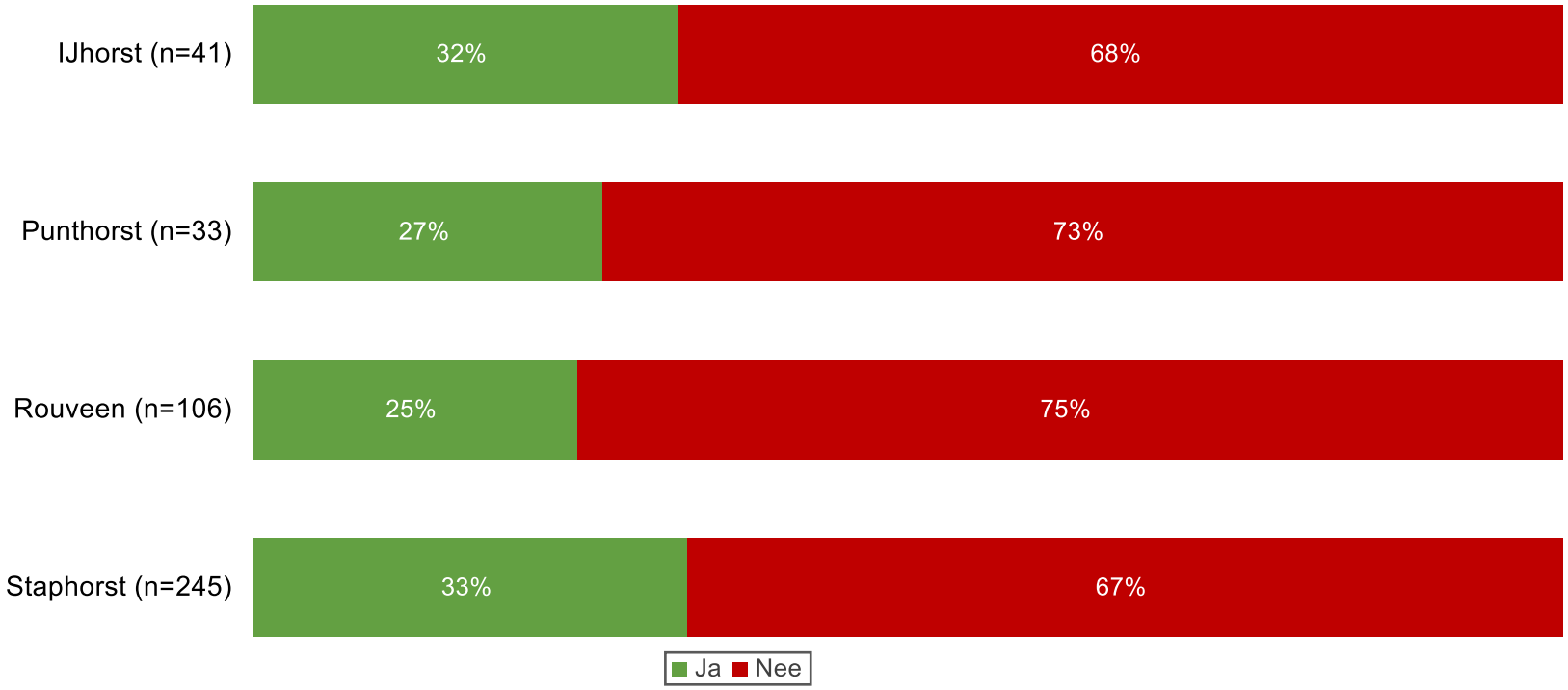
In vergelijking met respondenten uit Punthorst, Rouveen en Staphorst vindt een groter deel van de respondenten uit IJhorst het belangrijk dat de gemeente energieneutraal wordt.

Bent u het eens of oneens met de volgende uitspraak?

"Ik vind het belangrijk dat de gemeenten in West-Overijssel zich actief inzetten om lokaal meer duurzame energie op te wekken."

Ik weet hoeveel duurzame elektriciteit de gemeente Staphort in 2030 duurzaam moet opwekken in de gemeente volgens de afspraken van de RES.

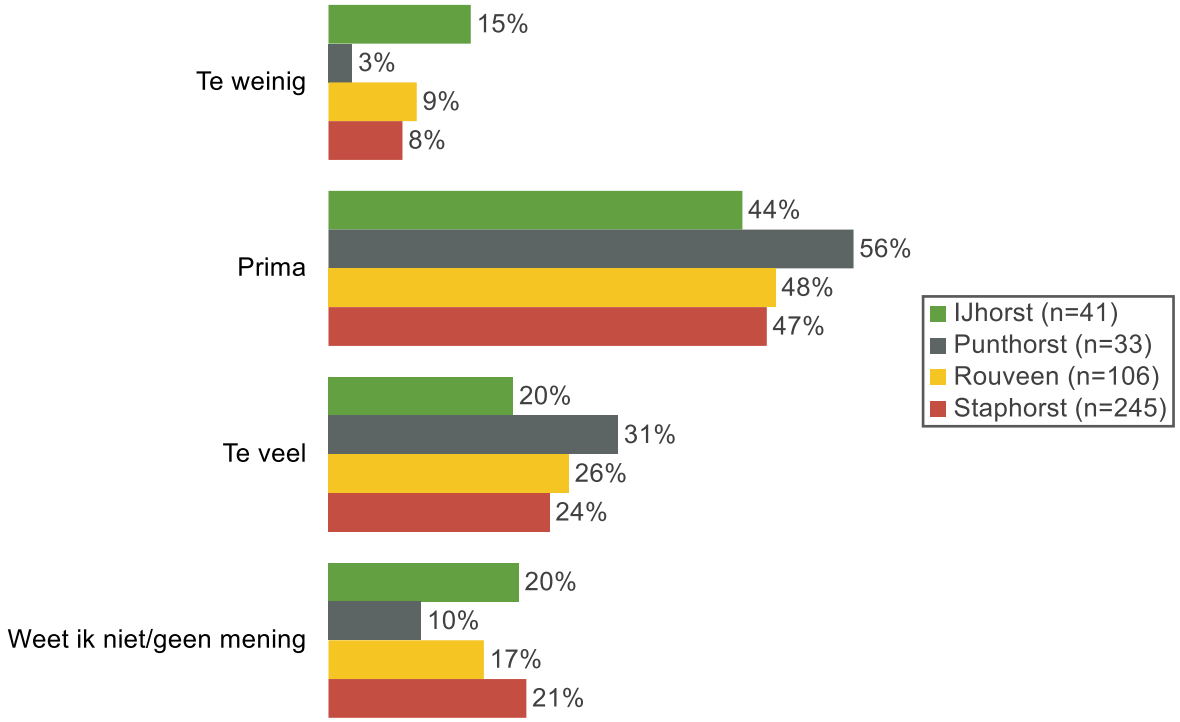

Welke situatie heeft u het liefst?

	IJhorst (n=41)	Punthorst (n=33)	Rouveen (n=106)	Staphorst (n=245)
Energieopwekking door een combinatie van windenergie (windturbines en -molens) en zonne-energie (zonnepanelen en -velden)	44%	41%	44%	45%
Energieopwekking door alleen zonne- energie (zonnepanelen en -velden)	22%	14%	9%	12%
Energieopwekking door alleen windenergie (met alleen windturbines, dorpsmolens en/of kleine erfmolens	0%	15%	17%	9%
Ik weet het niet	6%	9%	4%	6%
Het maakt mij niet uit	6%	5%	6%	3%
Ik wil niet dat duurzame energie wordt opgewekt met windmolens en/of zonnevelden	23%	17%	20%	25%

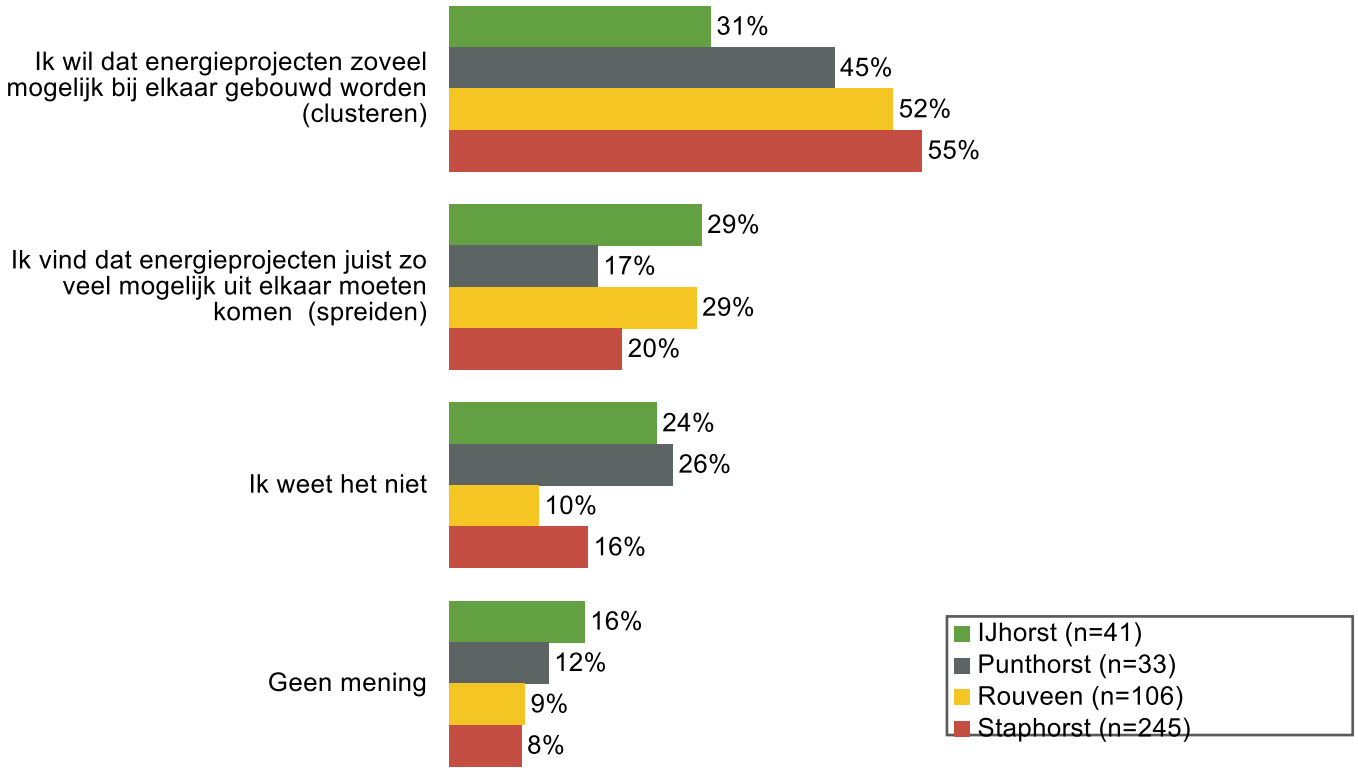
In vergelijking met respondenten uit Punthorst, Rouveen en Staphorst geeft een groter deel van de respondenten uit IJhorst aan dat zij de voorkeur hebben voor energieopwekking door alleen zonne-energie.

Wat vindt u van de hoeveelheid energie die wordt voorgesteld (88 GWh) om in 2030 duurzaam op te wekken (dit is iets meer dan de helft van de vraag naar elektriciteit in 2050)?

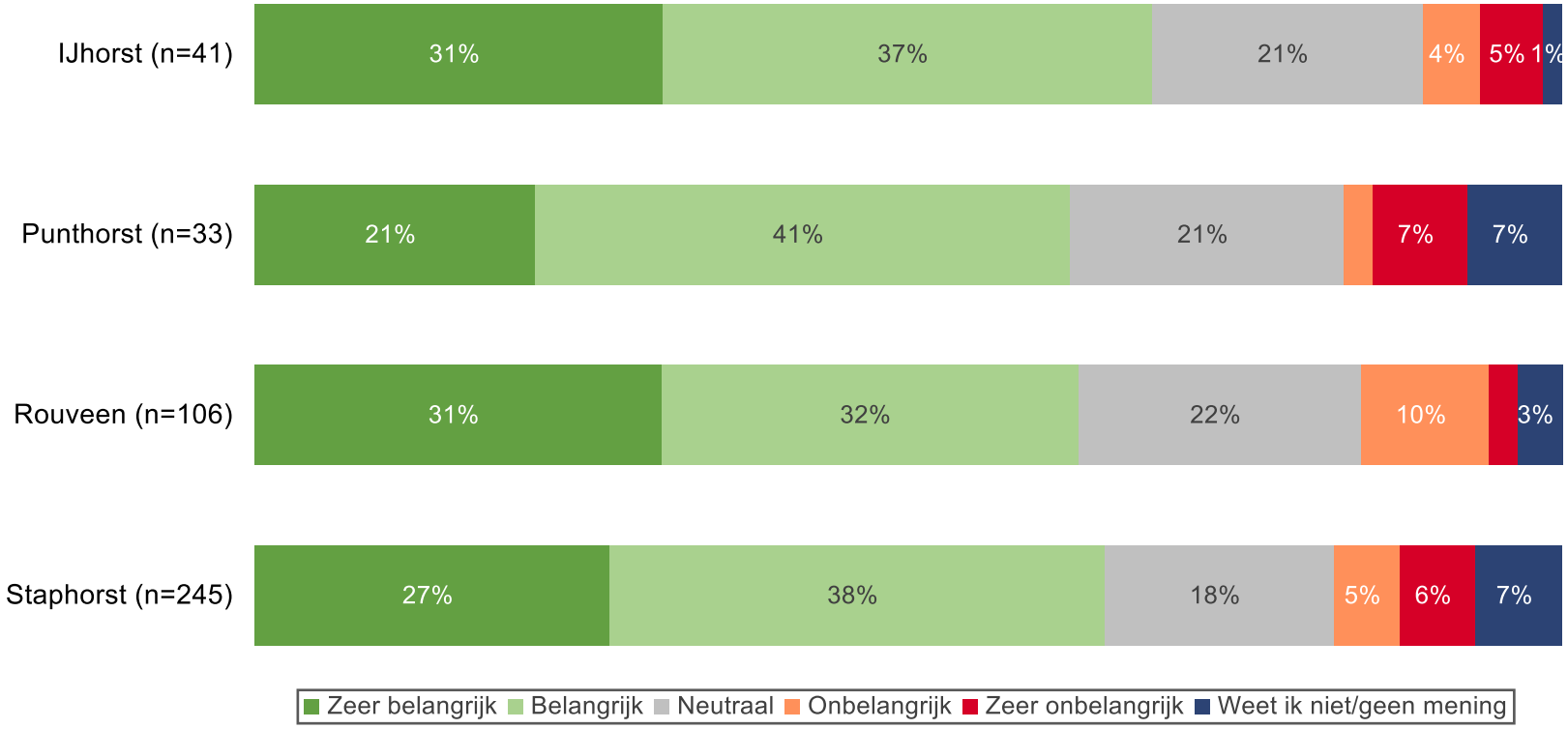
Een groter deel van de respondenten uit Punthorst vindt de voorgestelde hoeveelheid energie prima en te veel vergeleken respondenten uit de andere woonplaatsen. Voornamelijk respondenten uit IJhorst vinden de hoeveelheid energie vaker te weinig.

Gaat uw voorkeur uit naar het spreiden of clusteren van energieprojecten?

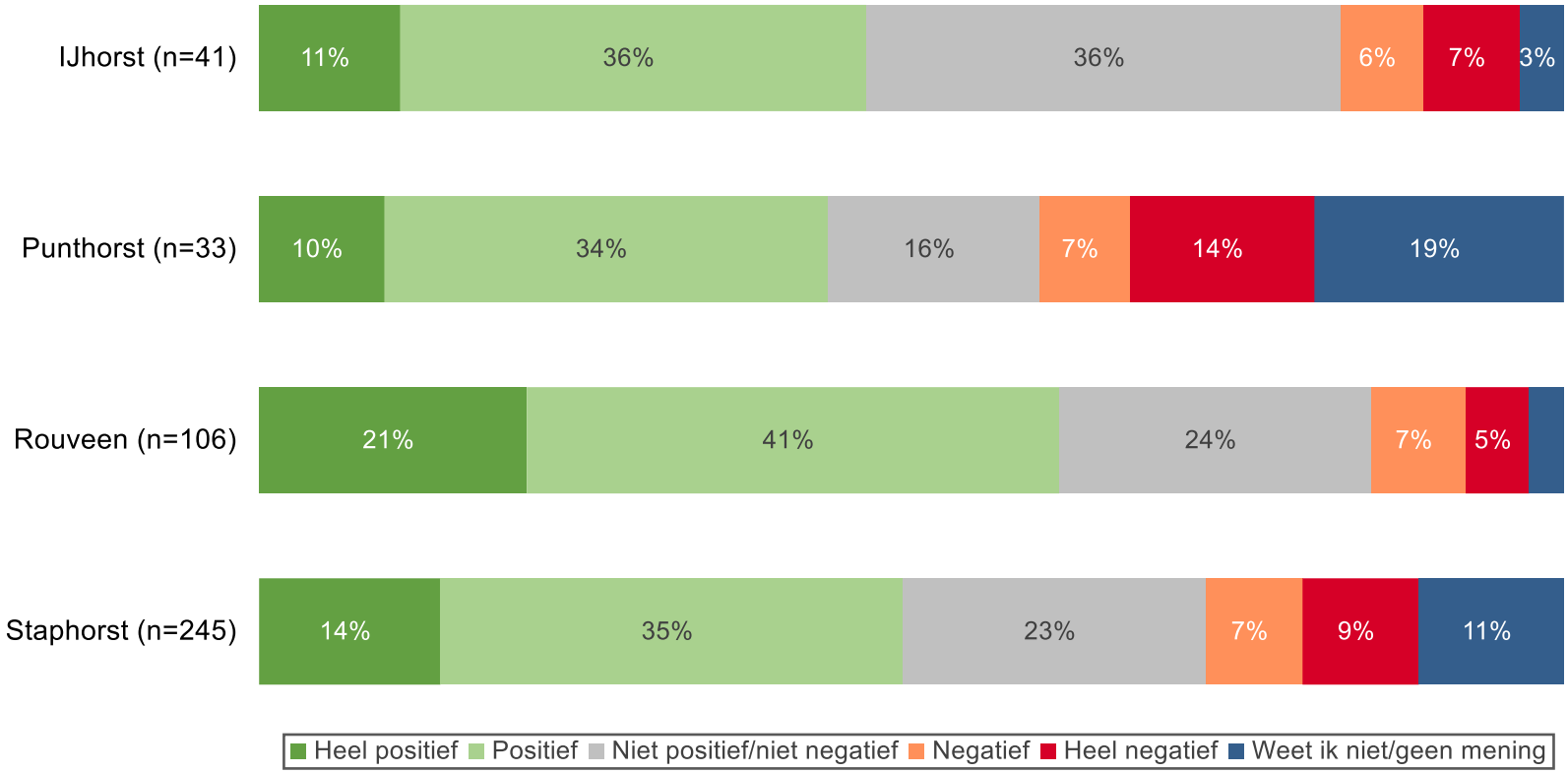

In vergelijking met respondenten uit Punthorst, Rouveen en Staphorst vindt een kleiner deel van de respondenten uit IJhorst dat energieprojecten zoveel mogelijk bij elkaar gebouwd moeten worden.

Hoe belangrijk vindt u het dat de gemeenschap eigenaar is van (en dus zeggenschap heeft over) een windmolen- of zonnepark?

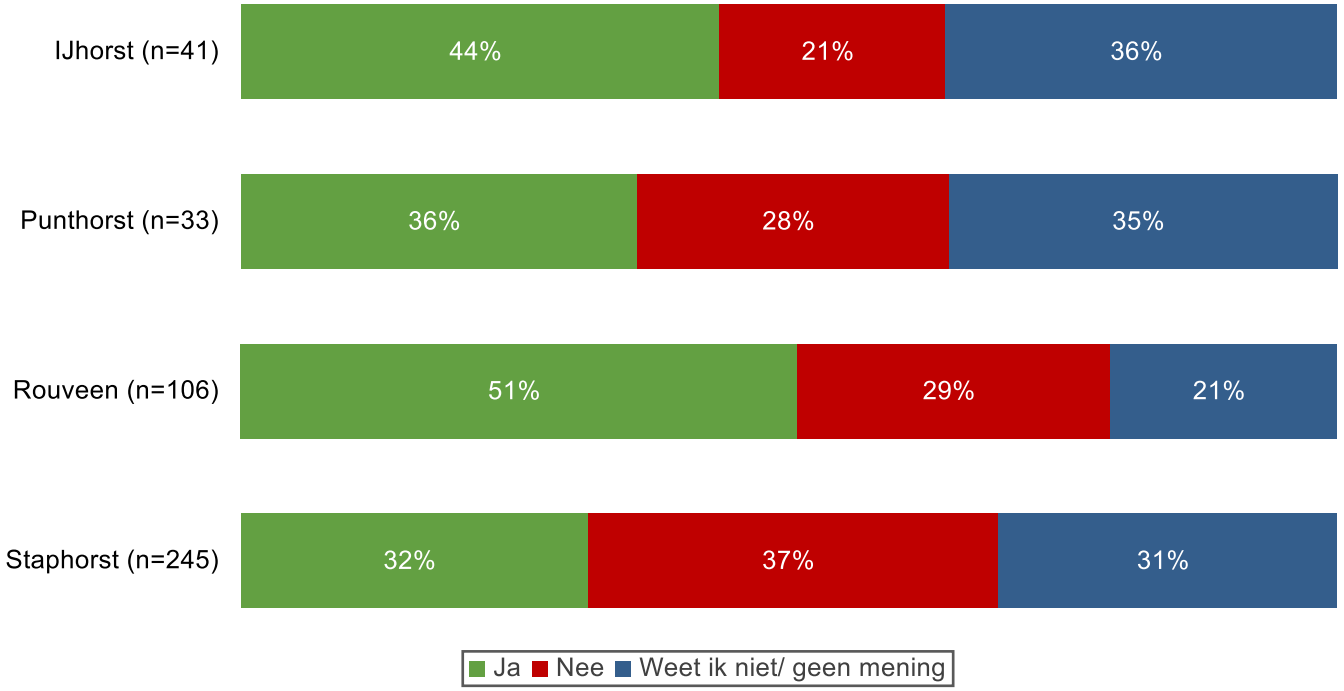

Stel, u krijgt de mogelijkheid om samen met andere inwoners en ondernemers mede-eigenaar te worden van zonnepanelen en/of windmolens in uw gemeente, waarmee u zeggenschap krijgt. Zeggenschap over waar en hoe de opwek gerealiseerd wordt en wie daarvan profiteert. Hoe staat u hier dan tegenover?

Een groter deel van de respondenten uit Rouveen is er positief over wanneer zij de mogelijkheid zouden krijgen om mede-eigenaar te worden van windmolens en/of zonnepanelen in vergelijking met respondenten uit andere woonplaatsen.

Voelt u zich als inwoner door gemeente Staphorst voldoende betrokken bij de overgang naar schone energie?

Voornamelijk respondenten uit Rouveen en IJhorst voelen zich als inwoner voldoende betrokken bij de overgang naar schone energie.